

Міністерство культури та інформаційної політики
України
Харківська державна академія культури
Бібліотека

Дяченко
Микола Васильович

БІОБІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

(до 80-річчя від дня народження)

Харків
ХДАК
2021

УДК 012Дяченко+016:[929Дяченко+1(092)
Д 99

*Серія «Видатні педагоги
Харківської державної академії культури»*

Заснована у 2002 році

*Рекомендовано до друку
вченою радою Харківської державної академії культури
(протокол № 3 від 29 жовтня 2021 р.)*

Укладачки: Євсеєнко С. В., Левченко О. М., Хижна О. С.

Науковий редактор Шейко В. М.

Д99 Дяченко Микола Васильович : (до 80-річчя від дня народження) : біобібліогр. покажч. / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Бібліотека ; [уклад.: Євсеєнко С. В., Левченко О. М., Хижна О. С. ; наук. ред. Шейко В. М.]. — Харків : ХДАК, 2021. — 61 с. — (Видатні педагоги Харківської державної академії культури).

ISBN 978-966-8308-75-8

У біобібліографічному покажчику висвітлено життєвий шлях, науковий і творчий доробок професора, доктора філософських наук, заслуженого працівника культури України Дяченка Миколи Васильовича. Видання стане корисним для всіх, хто цікавиться філософією, етикою, естетикою, культурологією, історією та теорією культури, історією Харківської державної академії культури.

УДК 012Дяченко+016:[929Дяченко+1(092)

© Харківська державна академія культури, 2021

© Євсеєнко С. В., Левченко О. М., Хижна О. С.,
укладання, 2021

© Шейко В. М., наукове редагування, 2021

ISBN 978-966-8308-75-8

*Дяченко Микола Васильович,
доктор філософських наук, професор,
заслужений працівник культури України*

ПЕРЕДМОВА

Біобібліографічний покажчик, підготовлений до 80-річчя від дня народження Миколи Васильовича Дяченка — відомого вченого, доктора філософських наук, професора, заслуженого працівника культури України, представника однієї з філософських шкіл Харківщини, лідера наукової школи ХДАК за напрямом «Філософські виміри української та світової культури», — містить матеріали про його життя, наукову, науково-педагогічну і творчу діяльність.

Це вже другий покажчик, присвячений М. В. Дяченку, що виходить у серії «Видатні педагоги Харківської державної академії культури». У 2013 р. світ побачив біобібліографічний покажчик «Дяченко Микола Васильович», який містить матеріали з 1973 по 2013 рр.

До біобібліографічного покажчика «Дяченко Микола Васильович: до 80-річчя від дня народження» входять: вступна стаття доктора історичних наук, професора, заслуженого діяча мистецтв України, дійсного члена Національної академії мистецтв України, ректора ХДАК В. М. Шейка, доктора мистецтвознавства, професора, першого проректора ХДАК Ю. І. Лошкова та доктора педагогічних наук, професора, заслуженого працівника культури України, професора кафедри інформаційно-бібліотечної та архівної справи ХДАК Н. М. Кушнарєнко «Знання український учений, відомий філософ, педагог», спогади про свого вчителя, наставника, колегу «Талант мудрості і любові» доктора філософських наук, доцента, доцента кафедри гуманітаристики та мистецтвознавства ХДАК В. В. Лисенкової, бібліографічний покажчик праць ювіляра, публікацій про його життя, наукову, науково-педагогічну, творчу діяльність, допоміжні покажчики.

Матеріал у бібліографічному покажчику згруповано в 4 розділах. 1-й розділ «Авторські праці М. В. Дяченка» містить 184 публікації, розміщені в 5 підрозділах: дисертації, автореферати дисертацій; монографії, книги, депоновані рукописи; підручники та навчальні посібники; статті, тези доповідей, матеріали наукових конференцій; навчально-методичні матеріали.

У 2-му розділі подано перелік докторських та кандидатських дисертацій, захищених під науковим керівництвом М. В. Дяченка. 3-й розділ «Рецензування монографій та навчальних видань» окреслює діяльність ювіляра як рецензента з 2013 р. і понині. 4-й розділ містить інформацію про відображення наукової, науково-педагогічної й творчої діяльності М. В. Дяченка в довідково-енциклопедичних та біографічних виданнях, наукових збірниках, періодичних виданнях, мережі Інтернет і охоплює публікації з 2013 р. по жовтень 2021 р. 3-й і 4-й розділи є хронологічним продовженням відповідних розділів попереднього покажчика.

Бібліографічні описи згруповано в хронологічно-алфавітному порядку і створено відповідно до наявних державних і міждержавних стандартів. Більшість бібліографічних описів 4-го розділу супроводжується довідковими анотаціями.

Видання містить допоміжні покажчики: іменний та предметний. В іменному наводиться перелік співавторів ювіляра, авторів публікацій про нього, персоналій, яким присвячені праці М. В. Дяченка (номери таких публікацій подано в дужках). Предметний покажчик складено на 1-й розділ. Він дозволяє читачеві зрозуміти наукові інтереси та напрями досліджень М. В. Дяченка.

Для укладання покажчика використано бібліографічну базу даних бібліотеки ХДАК «Праці викладачів та співробітників ХДАК», електронні ресурси інших бібліотек України, відомості з мережі Інтернет.

Видання призначене всім, хто цікавиться філософією, етикою, естетикою, культурологією, історією та теорією культури, історією Харківської державної академії культури.

ЗНАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ УЧЕНИЙ, ВІДОМИЙ ФІЛОСОФ, ПЕДАГОГ

Микола Васильович Дяченко — один з найвідоміших представників всесвітньовідомої харківської освітньо-наукової школи. Майже увесь його творчий шлях пов'язаний з Харківською державною академією культури, де він працює майже 50 років.

В особі ювіляра гармонійно поєднуються високий професіоналізм, вагомі наукові здобутки, педагогічний талант, неабиякі організаторські здібності, доброзичливість, шанобливе ставлення до колег і студентів. Саме тому зацікавленість наукової спільноти його творчістю зростає з кожним роком.

Дяченко М. В. народився 1 листопада 1941 р. на хуторі Стягайлівка Липоводолинського району Сумської області. З 1949 р. проживає в Харкові. У 1956–1960 рр. навчався в Харківському гідрометеорологічному технікумі, отримав диплом техника гідролога (з відзнакою). За державним розподілом як молодий спеціаліст з 1960 по 1963 рр. працював у системі Гідрометслужби СРСР спочатку старшим техніком-гідрологом, а потім начальником гідрометеорологічної станції «Ругозеро» в Карелії, яка була підпорядкована Північно-Західному управлінню Гідрометслужби в Ленінграді. У двадцять років очолив колектив гідрометеорологічної станції (понад 30 співробітників), де швидко набув організаційно-управлінського досвіду, вміння спілкуватися з людьми. З 1962 по 1968 рр., успішно склавши вступні іспити, навчався на заочному відділенні філософського факультету Ленінградського державного університету, де викладали відомі в СРСР і за кордоном професори В. Тугаринов, В. Рожин, М. Кіссель, В. Перов та ін. У 1968 р. М. В. Дяченко захистив дипломну роботу з проблем діалектики, отримав диплом фахівця-філософа. З 1968 по 1972 рр. працював асистентом, викладачем, старшим викладачем у Харківському інституті мистецтв, а з 1972 по 1974 рр. навчався в аспірантурі Харківського інституту радіоелектроніки. У 1975 р. успішно захистив у спеціалізованій ученій раді Харківського державного університету кандидатську дисертацію «Проблема історичної спадкоємності (філософсько-методологічний аспект)», науковий керівник — відомий учений, доктор філософських наук, професор М. О. Добрускін. З 1974 р. наукова, педагогічна і творча діяльність

М. В. Дяченка пов'язана з Харківською державною академією культури: старший викладач (1974–1978), доцент (1978), старший науковий співробітник (1988), завідувач кафедри філософії та політології (з 1990 р.), проректор з наукової роботи (1980–1988 рр., 1994–2006 рр.). Викладацьку і науково-дослідницьку роботу поєднує з активною громадською діяльністю, бере участь у роботі профспілкового комітету інституту, стає заступником, а потім і секретарем (1978–1980 рр.) партійної організації інституту. У 1981 р. йому присуджено вчене звання доцента.

Упродовж 1980-х рр. наукові інтереси М. В. Дяченка спрямовуються більше на дослідження історії, теорії та філософії культури, починається робота над докторською дисертацією. У 1992 р. він опублікував наукову монографію за темою дисертації «Заперечення і спадкоємність у розвитку культури», а в 1994 р. захистив у спеціалізованій ученій раді Д 64.051.06 Харківського державного університету докторську дисертацію з філософії за темою «Наступність у розвитку культури» (спеціальність 17.00.01 — теорія та історія культури). У 1990 р. його призначено на посаду завідувача кафедри філософії. Усю свою енергію Микола Васильович Дяченко спрямовує на оновлення навчальних курсів, підвищення рівня навчальної, навчально-методичної, наукової і виховної роботи. Як керівник кафедри значну увагу приділяє якості викладання навчальних дисциплін, їх науково-методичному обґрунтуванню та кадровому забезпеченню, науково-дослідницькій роботі викладачів, підвищенню теоретичного рівня викладання навчальних курсів та спецкурсів. Колектив кафедри проводить активну науково-методичну роботу за двома основними напрямками: «Філософські та соціально-політичні виміри культури» й «Удосконалення методики викладання філософських та суспільно-політичних дисциплін». Результати досліджень відображені в докторських та кандидатських дисертаціях, монографіях, наукових статтях, підручниках і навчальних посібниках, навчально-методичних матеріалах, доповідях викладачів на наукових конференціях та науково-методичному семінарі кафедри. Важливе місце в діяльності колективу кафедри відводиться науково-дослідницькій роботі студентів. М. В. Дяченко спрямовує колектив кафедри на активну участь в удосконаленні підготовки

фахівців на всіх факультетах ХДАК, розробляє і впроваджує в навчальний процес нові форми і методи роботи згідно з вимогами до вищої школи. У 1991 р. він виступив з доповіддю, присвяченою творчості Г. С. Сковороди, на Першому всеукраїнському конгресі філософів. У 1992 р. йому присуджено вчене звання професора.

У 1994 р. М. В. Дяченка призначено проректором з наукової роботи.

Важливим напрямом його діяльності на цій посаді (протягом двадцяти років) стала науково-організаційна робота. Він приділяв значну увагу організації і проведенню міжнародних, всеукраїнських та регіональних наукових конференцій, симпозіумів, семінарів з проблем розвитку культури, мистецтва. Серед його обов'язків — координація художньої, творчовиконавської роботи на кафедрах і факультетах мистецького спрямування. Микола Васильович очолював художню раду ХДАК, брав участь в організації студентських мистецьких конкурсів, звітів, олімпіад.

Як проректор з наукової роботи значну увагу приділяв видавничій науковій діяльності ХДАК, зокрема підготовці й опублікуванню матеріалів наукових конференцій, наукових фахових збірників, протягом кількох років був відповідальним редактором збірника наукових праць «Культура України».

За ініціативи ректора ХДАК В. М. Шейка та під його безпосереднім керівництвом проректори М. М. Каністратенко, М. В. Дяченко, Н. М. Кушнарєнко, починаючи з другої половини 1990-х рр., доклали немало зусиль для створення в академії необхідної інфраструктури щодо підготовки науково-педагогічних кадрів — докторів і кандидатів наук, професорів та доцентів. Було відкрито аспірантуру за 6-ма спеціальностями, а згодом і докторантуру зі спеціальностей бібліотекознавство, бібліографознавство та книгознавство, а також з теорії та історії культури. Значним досягненням є створення двох спеціалізованих учених рад з означених вище спеціальностей. У середині 2000-х рр. науковці академії під керівництвом В. М. Шейка розробили проект щодо впровадження нових галузей знань у наявну інфраструктуру, а саме: культурологія і соціальні комунікації. Проект був затверджений Кабінетом

Міністрів України, а нові галузі та спеціальності внесено до державного переліку наукових спеціальностей. Це дозволило здійснювати підготовку науково-педагогічних кадрів з означених спеціальностей у спеціалізованих учених радаХ ХДАК, зокрема докторів культурології. Першим в Україні з цієї спеціальності захистив докторську дисертацію доцент А. Т. Щедрін (науковий консультант — професор М. В. Дяченко). З 2007 р. М. В. Дяченко очолює спеціалізовану вчену раду Д 64.807.01 у ХДАК з правом прийняття до розгляду та проведення захистів дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) культурології, доктора (кандидата) мистецтвознавства, доктора (кандидата) філософських наук за спеціальностями: 26.00.01 — теорія та історія культури; 26.00.04 — українська культура. За цей період у раді здійснено захист 97 дисертацій, серед них — 23 докторських і 74 кандидатські дисертації. Упродовж 16 років (з 1996 р.) М. В. Дяченко входив до складу спеціалізованої вченої ради Д 64.051.06 із захисту докторських (кандидатських) дисертацій за спеціальністю 09.00.04 — філософська антропологія та філософія культури в ХНУ ім. В. Н. Каразіна. За участь у науковій діяльності ради, а також за активне співробітництво з науковцями університету його нагороджено пам'ятною медаллю на честь 200-річчя з дня заснування Харківського університету.

Як проректор він перебував біля витоків у ХДАК студентського самоврядування. Багато поколінь випускників академії з вдячністю згадують його настанови, які стали в нагоді в їх професійному та особистому житті.

Протягом останніх двох десятиліть професор М. В. Дяченко, як дослідник у галузі теорії та історії, талановитий педагог, сформував наукову школу філософсько-культурологічного напрямку. Під його науковим консультуванням і керівництвом захистили докторські дисертації Л. В. Стародубцева, З. І. Алфьорова, А. Т. Щедрін, А. А. Кікоть, О. І. Романюк, В. В. Лисенкова, Л. Д. Божко, кандидатські дисертації — Ю. О. Азарова, Н. О. Рябуха, В. Г. Соколов, О. Г. Ситник, К. Ю. Насонова. М. В. Дяченко — постійний експерт з наукових досліджень у галузях філософії, історії філософії, культурології. За дорученням спеціалізованих учених рад провідних вищих навчальних закладів Харкова, Києва, Львова М. В. Дяченко був

офіційним опонентом під час захисту багатьох докторських та кандидатських дисертацій. Він є рецензентом численних наукових монографій, підручників, навчальних посібників з філософії і культурології. М. В. Дяченко постійно надає консультативну допомогу з питань методології дослідження проблем теорії та історії культури, філософії культури здобувачам наукових ступенів, молодим науковцям.

Про неабияку наукову продуктивність М. В. Дяченка свідчить кількість та якість публікацій, наявність на його творчість посилань та рецензій. Його перу належать 184 публікації. Серед них — наукові монографії, філософські нариси та есе, підручники та навчальні посібники, наукові статті, численні виступи на конференціях. Пріоритетна тематика — філософія, теорія та історія культури.

Під час навчання в аспірантурі М. В. Дяченко опублікував статті в провідних наукових філософських виданнях — у збірниках «Вісник Харківського університету», «Проблеми філософії» та журналі «Філософська думка». Протягом 1990 — початку 2000-х рр. М. В. Дяченко опублікував статті в наукових фахових виданнях з проблем теорії та історії культури — питань взаємовпливу культур у системі «Схід–Захід», культурного прогресу людства, національно-культурного визначення українського народу. Певним підсумком цих досліджень стала опублікована у 2007 р. наукова монографія «Філософські виміри культури», у якій висвітлено проблеми методології культурно-історичної діяльності, соціокультурного успадкування, культурної творчості та культури мислення. Особливе місце у творчому доробку М. В. Дяченка належить літературно-художнім працям. Так, у 2009 р. вийшла друком книга «Хатній космос». До неї ввійшли спогади-есе автора, у яких відображено окремі епізоди з власного життя, зокрема, пори дитинства. У 2010 р. він опублікував книгу «Магія пізнання» — роздуми про світ, місце людини в ньому, пошуки духовних орієнтирів сучасною людиною і смисл її буття. Новим етапом у філософській літературно-художній діяльності М. В. Дяченка стала його книга «Временное и вечное: философская поэтика (эссе, фрагменты, миниатюры)», опублікована у 2012 р. Вона присвячена аналізу творчості окремих видатних майстрів поетичного слова,

прозаїкам, котрі зверталися до філософських проблем буття. У майстерно відтворених нарисах, есе, фрагментах, мініатюрах акцентується на екзистенціальних вимірах життя особистості, містяться роздуми автора щодо ціннісних орієнтирів сучасної людини. У 2014 р. у Харкові вийшла монографія М. В. Дяченка «Римские стоики: Сенека, Эпиктет, Марк Аврелий. Опыт прочтения», у 2017 р. — філософські нариси та есе «Просто жить». Як зазначає сам автор, у цьому виданні він на основі життєвого досвіду, фактів, сюжетів, які містяться в різноманітних філософських і літературно-художніх творах, досліджує сенсожиттєві проблеми людини, раціональне й ірраціональне в її свідомості. У 2021 р. у Харкові вийшла книга «О философии жизни: мысли, афоризмы», де зібрано думки і афоризми Луція Аннея Сенеки. Укладач тексту та автор вступної статті — Микола Васильович Дяченко, чії оригінальні коментарі займають майже третину видання.

Діяльність М. В. Дяченка як ученого й організатора наукової діяльності, педагога набула висвітлення в окремих статтях, довідковій літературі. Так, йому як відомому науковцеві присвячено статтю в Енциклопедії Сучасної України (2008). Серед видатних людей — вихідців із Сумщини — значиться і його ім'я («Сумщина в іменах», 2003). Статті, присвячені життю і діяльності М. В. Дяченка, містяться в біографічному словнику «Выдающиеся педагоги высшей школы г. Харькова» (1998), довідниках «Науковці України — еліта держави» (2014), «Державні нагороди України. Кавалери та лауреати» (2019), «Почесні імена України — еліта держави» (2019). Опубліковані численні рецензії на його книги (В. М. Шейко, В. С. Бакіров, І. В. Зборовець, В. А. Суковата, К. Г. Фісун, М. І. Камінський, Б. І. Конвай).

Високі заслуги М. В. Дяченка відзначені урядом і органами місцевої влади, іншими організаціями. Професор М. В. Дяченко брав активну участь у розробці Регіональної комплексної програми соціально-економічного розвитку Харківської області «Харківщина — 2010» (розділ «Культура і духовність»), у роботі науково-координаційної ради Харківської обласної державної адміністрації як експерт з питань розвитку освіти і культури (напряом «Регіональна соціальна політика. Стратегічне

планування і прогнозування розвитку регіону»). Його внесок у розвиток української науки та культури відзначено Почесною грамотою виконкому Харківської міської ради (2009). За особисті досягнення в галузі науки, вагомий внесок у вирішення науково-технічних та соціально-економічних проблем Харківської області професору М. В. Дяченку у 2001 р. призначено стипендію ім. В. Н. Каразіна (з гуманітарних наук) Харківської облдержадміністрації. Почесною відзнакою нагороджено М. В. Дяченка за його діяльність щодо зміцнення творчих зв'язків між науковцями і митцями ХДАК і Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. У 2004 р. за вагомий особистий внесок у розвиток української культури і мистецтва, підготовку висококваліфікованих фахівців М. В. Дяченку Указом Президента України присвоєно почесне звання «Заслужений працівник культури України».

Побажаємо нашому корифею, Вчителю з великої літери многая літа, міцного здоров'я, подальшої реалізації свого багатого досвіду вченого та невичерпного творчого потенціалу, любові родини, тепла і підтримки колег і друзів.

В. М. Шейко,

*доктор історичних наук, професор,
заслужений діяч мистецтв України,
дійсний член Національної академії мистецтв України,
ректор ХДАК*

Ю. І. Лошков,

*доктор мистецтвознавства, професор,
перший проректор ХДАК*

Н. М. Кушнарєнко,

*доктор педагогічних наук, професор,
заслужений працівник культури України,
професор кафедри інформаційної,
бібліотечної та архівної справи ХДАК*

ТАЛАНТ МУДРОСТІ І ЛЮБОВІ

Микола Васильович Дяченко є одним з провідних науковців, педагогів, адміністраторів у Харківській державній академії культури. Без нього неможливо уявити нашу академію. Протягом багатьох років він був проректором з навчальної роботи, завідувачем кафедри філософії та політології, заступником редактора наукового збірника «Культура України». З 2007 р. він очолює спеціалізовану вчену раду ХДАК для захисту кандидатських і докторських дисертацій з культурології та мистецтвознавства. Під його керівництвом багато науковців стали кандидатами і докторами наук. М. В. Дяченко — фундатор однієї з філософських шкіл на Харківщині.

Мені хотілося б розповісти про Миколу Васильовича як про талановиту, багатогранну людину. Він є майстром позитивного спілкування. Саме йому вдалось створити один з найдушевніших кафедральних колективів у ХДАК, яким керував з 1990 по 2017 рр. Дуже ретельно Микола Васильович працював з молоддю, тактовно, але влучно надавав поради, спрямовував її активність на виконання творчих і педагогічних завдань. Завжди дослухався до зауважень досвідчених фахівців, мудро, розсудливо вирішував суперечливі питання. Умів створити затишну атмосферу на кафедрі, лагідно ставлячись до всіх її членів, незалежно від ступенів та звань. Під його керівництвом і викладачі, і лаборанти відчували себе піднесено, бажали працювати на кафедрі не один рік.

Неформально підходив він до своєї ролі завідувача кафедри. Душевні бесіди, святкування днів народження, значних подій, організація найрізноманітніших кафедральних заходів за межами академії робили життя колективу емоційно насиченим, цікавим, сприяли зміцненню професійних і особистих зв'язків. «Кафедра — наш другий дім», неодноразово наголошували в спілкуванні між собою колеги.

Багато викладачів високо цінували і цінують людяні якості Миколи Васильовича. Треба згадати Галину Яківну Мамалуй, Євгенію Володимирівну Левченко, Олександра Івановича Романюка, Василя Григоровича Шадурського, Тамару Сергіївну Стоцьку та інших. Усіх обдаровував своєю увагою майстер.

Студенти, аспіранти із задоволенням відвідували його лекції, характеризуючи їх як цікаві, актуальні, творчі. До кожного здобувача вищої освіти Микола Васильович ставився уважно, допомагав у роботі, підтримував у складних ситуаціях.

Це завжди відчували і його аспіранти, і докторанти. Він постійно стежив за творчим зростанням кожного, дуже прискіпливо ставився до дисертаційних матеріалів, до дрібниць розбирав проблемні місця в роботах. А скільки часу потребувала кропітка праця з документами, дотримання формальних вимог! Микола Васильович охоче передавав таємниці наукової діяльності всім своїм підопічним. Сьогодні вони працюють у різних закладах вищої освіти і є продовжувачами принципів і підходів свого вчителя.

Для нього необхідно було підтримувати високий науковий і методичний рівень роботи кафедри. Під його керівництвом відбувались яскраві наукові і методичні семінари, конференції. Колеги з інших кафедр також із задоволенням відвідували ці заходи, відзначаючи, що дуже приємно бувати на кафедрі, брати участь у кафедральних справах.

Неможливо не сказати теплих слів про Миколу Васильовича як про досвідченого науковця. Він завжди, попри напружений трудовий графік, приділяв пильну увагу особистій науковій і творчій роботі. Йому вдаються і малі, і великі форми написання філософських творів. Серед них не лише статті і монографії, але й філософські есе, роздуми. Надзвичайно цікаво читати всі його тексти, але особливо треба відмітити саме публіцистичний дар майстра. Спогади про дитинство, період формування особистості, переплетення долі його родини і країни, жага до знань — усе це набуло відображення у його книжках.

Складні перипетії життя надали поштовх до ретельного вивчення античної історії філософії, зокрема етичних позицій римських стоїків. Необхідність «тримати удар», незважаючи на труднощі, йти вперед зосередили увагу філософа і науковця на стоїцизмі. Бути стійким, незламним, спокійно сприймати складнощі і знаходити оптимальні рішення, допомагати тим, хто цього потребує, — необхідність у наш час. Це схоже з неспокійним періодом пізньої античності. І Микола Васильович із натхненням працює над цією багатомірною темою. Також

питання взаємозв'язку філософії і літератури, мистецтва взагалі привертають увагу ювіляра.

Для багатьох людей, з ким зводить доля Миколу Васильовича, він є втіленням прекрасних якостей не лише філософа, педагога, вченого, але й мудреця. Мудрець гармонійно пов'язує у своєму житті книжкові примудрості і життєвий досвід, добре ставлення до людини і вимогливість до неї. Він сам творить своє життя та є взірцем для інших. За всю свою творчу діяльність Микола Васильович сформував особливий філософський спосіб життя. Він зміг сформувати насичену, унікальну біографію і попри усі труднощі йти до значущих цілей. Тобто, у своєму житті майстер використовував усе, що було для нього актуальним. Це зростання супроводжувалось допомогою іншим, відсутністю заздрощів, ревнощів до них. Тому з повагою про нього говорять колеги з інших закладів вищої освіти, адміністратори різних рівнів, співробітники академії.

У цей святковий для Миколи Васильовича час усі колеги, співробітники вітають його з ювілеєм, бажають здоров'я, бадьорості, гарного настрою, творчої наснаги, нових цікавих філософських проєктів! Він — приклад активного вдумливого оптимізму, щирості, індивідуального і гуманного підходу до людей.

Колектив нашої академії славний саме такими людьми, які становлять гордість педагогічної науки і практики, філософської спільноти, викладацького і наукового складу вищої школи!

В. В. Лисенкова,
*доктор філософських наук, доцент,
доцент кафедри гуманітаристики та
мистецтвознавства ХДАК*

**1. АВТОРСЬКІ ПРАЦІ М. В. ДЯЧЕНКА
ДИСЕРТАЦІЇ, АВТОРЕФЕРАТИ ДИСЕРТАЦІЙ**

1975

1. Проблема исторической преемственности (философско-методологический аспект) : дис. ... канд. филос. наук : спец. 09.00.01 «Диалектический и исторический материализм» / Дьяченко Николай Васильевич ; М-во высшего и сред. спец. образования УССР, Харьк. гос. ун-т им. А. М. Горького. — Харьков, 1975. — 191 с.

2. Проблема исторической преемственности (философско-методологический аспект) : автореф. дис. ... канд. филос. наук : спец. 09.00.01 «Диалектический и исторический материализм» / Дьяченко Николай Васильевич ; М-во высшего и сред. спец. образования УССР, Харьк. гос. ун-т им. А. М. Горького. — Харьков, 1975. — 25 с.

1993

3. Проблема успадкування в розвитку культури : дис. ... д-ра філос. наук : [спец.] 17.00.08 «Теорія і історія культури» / Дяченко Микола Васильович ; Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1993. — 256 с.

4. Проблема успадкування в розвитку культури : автореф. дис. ... д-ра філос. наук : [спец.] 17.00.08 «Теорія і історія культури» / Дяченко Микола Васильович ; Харків. держ. ун-т. — Харків, 1993. — 41 с.

МОНОГРАФІЇ, КНИГИ, ДЕПОНОВАНІ РУКОПИСИ

1978

5. Охорона, примноження і широке використання духовних цінностей — вимога конституції СРСР / М. В. Дяченко, В. М. Шейко ; Укр. т-во охорони пам'ятників історії та культури. — Київ, 1978. — 20 с.

1980

6. Теоретические предпосылки закона отрицания отрицания в немецкой классической философии / Дьяченко Н. В. ; Харьк. гос. ин-т культуры. — Харьков, 1980. — 57 с. — Деп. в ИНИОН АН СССР 26.06.80, № 5643.

1983

7. Проблема отрицания в домарксистской философии / Дьяченко Н. В. ; Харьк. гос. ин-т культуры. — Харьков, 1983. — 127 с. — Деп. в ИНИОН АН СССР 30.12.83, № 15086.

1990

8. Отрицание и полагание : [монография] / М. А. Парнюк, В. В. Кизима, С. Н. Логвинов, Н. В. Дьяченко ; АН УССР, Каф. философии. — Киев : Наук. думка, 1990. — 296 с. — (Материалистическая диалектика).

1992

9. Отрицание и преемственность в развитии культуры : [монография] / Н. В. Дьяченко. — Харьков : Основа, 1992. — 169 с.

2000

10. Харківська державна академія культури : до 70-річчя з дня заснування : [монографія] / [В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Н. М. Кушнарєнко та ін. ; наук. ред.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Н. М. Кушнарєнко] ; Харків. держ. акад. культури. — Харків : ХДАК, 2000. — 216 с.

2004

11. Харківська державна академія культури : до 75-річчя з дня заснування : [монографія] / В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Н. М. Кушнарєнко, М. М. Каністратєнко. — Харків : ХДАК, 2004. — 296 с.

2007

12. Філософські виміри культури : [монографія] / М. В. Дяченко. — Харків : ХДАК, 2007. — 204 с.

2009

13. Хатній космос : нариси-есе / Микола Дяченко. — Харків : Майдан, 2009. — 120 с.

2010

14. Магія пізнання : нариси-есе / М. В. Дяченко. — Харків : Майдан, 2010. — 216 с.

2012

15. Временное и вечное: философская поэтика : эссе, фрагменты, миниатюры / Николай Дьяченко. — Харьков : Майдан, 2012. — 360 с.

2014

16. Римские стоики: Сенека, Эпиктет, Марк Аврелий : опыт прочтения : монография / Николай Дьяченко. — Харьков : Савчук О. О., 2014. — 154 с.

2017

17. Просто жить : (философские очерки, эссе) / Н. В. Дьяченко. — Харьков : Изд. Александр Савчук, 2017. — 243 с.

2018

18. Римские стоики: Сенека, Эпиктет, Марк Аврелий : опыт прочтения : монография / Николай Дьяченко. — Beau Bassin : LAP LAMBERT Academic Publishing RU, 2018. — 154 с.

2021

19. Сенека Л. А. О философии жизни: мысли, афоризмы / Луций Анней Сенека ; вступ. ст., сост. текста Н. В. Дьяченко. — Харьков : Изд. Александр Савчук, 2021. — 176 с.

ПІДРУЧНИКИ ТА НАВЧАЛЬНІ ПОСІБНИКИ

1984

20. Преимственность в развитии культуры и культурный прогресс : учеб. пособие / Н. В. Дьяченко ; Харьк. гос. ин-т культуры. — М., 1984. — 83 с.

1988

21. Субъект культурно-исторического процесса : учеб. пособие / Л. В. Анучина, Н. В. Дьяченко, В. Н. Шейко ; под ред. В. Н. Шейко ; Харьк. гос. ин-т культуры. — Харьков, 1988. — 90 с.

1996

22. Социология: наука об обществе : учеб. пособие для студентов высш. учеб. заведений / [авт. кол.: В. П. Андрущенко, В. И. Волович, Г. Т. Головченко, М. Е. Добрускин, Н. В. Дьяченко, О. И. Заздравнова, И. Н. Жиленкова, И. Ф. Прокопенко, В. К. Рыбалко] ; под общ. ред. В. П. Андрущенко, Н. И. Горлача ; М-во образования Украины, Ин-т востоковедения и междунар. отношений. — Харьков, 1996. — 688 с.

1997

23. Социология: наука об обществе : учеб. пособие для студентов высш. учеб. заведений / [авт. кол.: В. П. Андрущенко, В. И. Волович, Г. Т. Головченко, М. Е. Добрускин, Н. В. Дьяченко,

О. И. Заздравнова, И. Н. Жиленкова, И. Ф. Прокопенко, В. К. Рыбалко] ; под общ. ред. В. П. Андрущенко, Н. И. Горлача ; М-во образования Украины, Ин-т востоковедения и междунар. отношений. — Изд. 2-е. — Харьков, 1997. — 688 с.

1998

24. Соціологія : підруч. для вищої шк. / [авт. кол.: Андрущенко В. П., Волович В. І., Горлач М. І., Головченко Г. Т., Дяченко М. В., Заздравнова О. І., Жиленкова І. М., Кремень В. Г., Прокопенко І. Ф., Рибалко В. К.] ; за заг. ред. В. П. Андрущенко, М. І. Горлача. — Вид. 3-тє, перероб. і допов. — Київ ; Харків, 1998. — 624 с.

25. Філософія : учеб. для студентов вузов / [авт. кол.: В. П. Андрущенко и др.] ; под общ. ред. В. П. Андрущенко, Н. И. Горлача, В. К. Рыбалко ; Харьк. гос. пед. ин-т им. Г. С. Сковороды, Ин-т востоковедения и междунар. отношений. — Киев ; Харьков, 1998. — 640 с. — В написании отдельных глав и параграфов участвовал Н. В. Дьяченко.

СТАТТІ, ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ, МАТЕРІАЛИ НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ

1973

26. До питання про діалектичне та метафізичне заперечення / М. В. Дяченко // Вісн. Харків. ун-ту. — Харків, 1973. — № 101 : Філософія, вип. 9. — С. 26–31.

27. Наступність як специфічний зв'язок / М. В. Дяченко // Філософ. думка. — 1973. — № 5. — С. 52–59.

28. Про співвідношення заперечення і наступності в діалектиці / М. В. Дяченко // Проблеми філософії : міжвід. наук. зб. — Київ, 1973. — Вип. 29. — С. 30–38.

1977

29. О значении философского наследия для формирования научно-атеистического мировоззрения студенчества / Н. В. Дьяченко // Формирование научно-атеистического мировоззрения у студенческой молодежи : тез. докл. респ. науч.-теорет. конф. / Ивано-Франков. ин-т нефти и газа. — Ивано-Франковск, 1977. — С. 71–73.

30. Про формування культури мислення майбутнього культосвітпрацівника / М. В. Дяченко // Радянський спосіб життя і завдання підготовки та виховання кадрів для установ культури та мистецтва : тези доп. респ. наук.-теорет. конф. викладачів вузів культури і мистецтв / М-во культури УРСР, Київ. держ. ін-т культури ім. О. Є. Корнійчука, Рівнен. культ.-освіт. ф-т. — Рівне, 1977. — С. 107–108.

1978

31. О способах и формах воспитания культуры мышления студентов библиотечного факультета в условиях института культуры / Н. В. Дьяченко // Задачи подготовки и идейно-политического воспитания творческой молодежи в свете решений XXV съезда КПСС : тез. докл. респ. науч.-метод. совещ. преподавателей и аспирантов вузов культуры и искусства, 11–14 сент. 1978 г. — Одесса, 1978. — С. 120.

1979

32. Проблемы формирования культуры мышления будущего культпросветработника / Н. В. Дьяченко // Место и роль культурно-просветительных учреждений в коммунистическом воспитании трудящихся : тез. докл. респ. науч.-практ. конф., 17–18 сент. 1979 г. / М-во культуры УССР, Харьк. гос. ин-т культуры. — Харьков, 1979. — С. 151–152.

1981

33. Ленінські ідеї про культурну спадщину в сучасній суспільно-політичній літературі / М. В. Дяченко // Бібліотекознавство і бібліогр. : респ. міжвід. наук.-метод. зб. / М-во культури УРСР, Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1981. — Вип. 21. — С. 105–111.

34. Некоторые вопросы формирования культуры мышления студентов института культуры / Н. В. Дьяченко // Задачи дальнейшего развития социалистической культуры и искусства в свете решений XXVI съезда КПСС : тез. докл. респ. науч.-теорет. конф. преподавателей и аспирантов вузов культуры и искусства, 23–25 сент. 1981 г. / Харьк. ин-т искусств им. И. П. Котляревского. — Харьков, 1981. — С. 12–14.

35. Роль клубных учреждений в повышении культуры трудящихся / Анучина Л. В., Дьяченко Н. В. // Актуальные вопросы деятельности учреждений культуры и искусства в современных условиях : тез. докл. респ. науч.-теорет. конф. / М-во культуры УССР. — Киев, 1981. — С. 29–30.

1982

36. Вопросы социального отрицания в работах русских революционных демократов / Г. С. Васецкий, Н. В. Дьяченко // Науч. докл. высш. шк. Филос. науки. — 1982. — № 1. — С. 85–91.

37. О значении культурного наследия в патриотическом и интернациональном воспитании студентов / Н. В. Дьяченко // Актуальные вопросы патриотического и интернационального воспитания средствами культуры и искусства : тез. докл. респ. науч.-теорет. конф. преподавателей и аспирантов вузов культуры и искусства, 30 марта — 1 апр. 1982 г. / М-во культуры УССР, Одес. гос. консерватория им. А. В. Неждановой. — Одесса, 1982. — С. 16–17.

38. Про засоби і форми виховання культури мислення студентів бібліотечного факультету в умовах інституту культури / М. В. Дяченко // Бібліотекознавство і бібліогр. : респ. міжвід. наук.-метод. зб. / М-во культури УРСР, Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1982. — Вип. 22. — С. 101–109.

1983

39. Науково-дослідна робота студентів — важлива умова підготовки бібліотечних кадрів / М. В. Дяченко, Н. М. Кушнарченко, І. Я. Мірошников // Бібліотекознавство і бібліогр. : респ. міжвід. наук.-метод. зб. / М-во культури УРСР, Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1983. — Вип. 23. — С. 110–117.

40. О фальсификации идеи диалектического отрицания в «негативной диалектике» Маркузе и Адорно / Н. В. Дьяченко // Вестн. Харьк. ун-та. — Харьков, 1983. — № 244 : Методологические вопросы научного познания и социальной практики. — С. 102–108.

41. Сьогодні студент — завтра фахівець / М. В. Дяченко // Культура і життя. — 1983. — 12 черв.

1984

42. Научно-исследовательская работа студентов — важный фактор повышения качества подготовки библиотечных кадров / Н. В. Дьяченко, Н. Н. Кушнарченко // Развитие творческой активности студентов вузов культуры и искусства : межвуз. сб. науч. тр. / Моск. гос. ин-т культуры. — М., 1984. — Разд. 2. — С. 26–35.

43. Оволодіння культурною спадщиною — важлива умова виховання спеціалістів бібліотечної справи / М. В. Дяченко // Бібліотекознавство і бібліогр. : респ. міжвід. наук.-метод. зб. / М-во культури УРСР, Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1984. — Вип. 24. — С. 88–94.

1985

44. Зростання ролі бібліотек в ідеологічній роботі на сучасному етапі / М. В. Дяченко, С. І. Волкова, А. П. Корнієнко // Бібліотекознавство і бібліогр. : респ. міжвід. наук.-метод. зб. / М-во культури УРСР, Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1985. — Вип. 25. — С. 3–10.

45. Харківський інститут культури / М. В. Дяченко // Українська Радянська Енциклопедія : у 12 т. / редкол.: Бажан М. П. (голов. ред.) [та ін.]. — Київ, 1985. — Т. 12. — С. 105.

46. Харьковский институт культуры / Н. В. Дьяченко // Украинская Советская Энциклопедия : в 12 т. / редкол.: Бажан Н. П. (гл. ред.) [и др.]. — Киев, 1985. — Т. 12. — С. 38.

1986

47. Питання культурної спадщини і комуністичного виховання молоді у суспільно-політичній літературі / М. В. Дяченко // Бібліотекознавство і бібліогр. : респ. міжвід. наук.-метод. зб. / М-во культури УРСР, Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1986. — Вип. 26. — С. 122–130.

1987

48. НИРС в вузах культуры / Н. В. Дьяченко, Н. Н. Кушнарченко // Вестн. высш. шк. — 1987. — № 8. — С. 52–54.

49. Перестройка высшей школы и научно-исследовательская работа студентов вузов культуры / Н. В. Дьяченко, Н. Н. Кушнарченко // Актуальные вопросы развития культуры и искусства : тез. докл. респ. науч.-теорет. конф. профес.-преподават. состава и аспирантов вузов культуры и искусства, 24–26 марта [1987 г.] / М-во культуры УССР, Одес. обком Компартии Украины, Обл. гос. консерватория им. А. В. Неждановой. — Одесса, 1987. — Ч. 1. — С. 242–244.

50. Проблема «Культура – творчість – особистість» у суспільно-політичній літературі / М. В. Дяченко // Бібліотекознавство і бібліогр. : респ. міжвід. наук.-метод. зб. / М-во культури УРСР, Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1987. — Вип. 27. — С. 129–134.

1988

51. Науково-дослідна робота студентів: деякі аспекти перебудови / М. В. Дяченко, Н. М. Кушнарєнко // Бібліотекознавство і бібліогр. : респ. міжвід. наук.-метод. зб. / М-во культури УРСР, Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1988. — Вип. 28. — С. 19–25.

1989

52. Интернациональное и национальное в культурном наследии / Н. В. Дьяченко // Актуальные вопросы патриотического и интернационального воспитания средствами культуры и искусства на современном этапе : тез. докл. респ. науч.-теорет. конф., 26–28 апр. 1989 г. / М-во культуры УССР, Харьк. гос. ин-т культуры. — Харьков, 1989. — [Секция] 1: Диалектика национального и интернационального в духовной культуре. — С. 16–17.

53. Про діалектичну єдність традицій і новацій в процесі культурного успадкування / М. В. Дяченко // Жовтень, культура, перебудова : тези доп. наук.-теорет. конф., присвяч. 60-річчю ХДК, 25 груд. 1989 р. / М-во культури УРСР, Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1989. — С. 11.

1990

54. Єдність спадкоємності і заперечення у відношенні до культурної спадщини народу / М. В. Дяченко // Українська культура: історія і сучасність : матеріали наук.-теорет. конф. проф.-викл. складу та студентів / М-во культури УРСР, Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1990. — С. 7.

1991

55. Ідея «природної людини» в «Байках Харківських» Г. Сковороди / М. В. Дяченко // Українська культура: історія і сучасність : матеріали другої наук.-теорет. конф. проф.-викл. складу та студентів / М-во культури УРСР, Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1991. — С. 12.

1992

56. Ідея «природної людини» в «Байках Харківських» Г. Сковороди / М. В. Дяченко // Харківські Сковородинівські читання, присвячені 270-річчю з дня народження Григорія Савича Сковороди (24–25 листоп. 1992 р.) : тези доп. / Харків. держ. ун-т [та ін.]. — Харків, 1992. — С. 61–62.

57. М. П. Драгоманов про розвиток української культури / М. В. Дяченко // *Культура України: історія і сучасність* : тези доп. респ. наук.-теорет. конф., 26–28 жовт. 1992 р. / М-во культури України, Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1992. — С. 68–70.

58. Питання співвідношення культури і цивілізації в публіцистичних творах П. Куліша / М. В. Дяченко // *Конференція професорсько-викладацького складу та студентів за підсумками науково-творчої роботи за 1991 рік*, 29 квітня 1992 р. : тези доп. / М-во культури України, Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1992. — С. 14–15.

1993

59. Про мову як ознаку національного визначення / М. В. Дяченко // *Відродження і розвиток культури України: проблеми історії, теорії і практики* : тези доп. Всеукр. наук. конф., 14–15 квіт. 1993 р. / Київ. держ. ін-т культури. — Київ, 1993. — С. 28–29.

1994

60. Успадкування в культурі як проблема в філософській думці України (XIX — поч. XX ст.) / М. В. Дяченко // *Культура України* : зб. ст. / М-во культури України, Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1994. — Вип. 2. — С. 10–17.

61. Успадкування в культурі як проблема в філософській думці України (XVI–XVII ст.) / М. В. Дяченко // *Культура України: історія і сучасність* : тези доп. міжнар. наук.-теорет. конф., 25–26 жовт. 1994 р. / М-во культури України, Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1994. — С. 23–25.

1995

62. Бульдозер і динаміт чи тотальне музеєфіціювання? / М. В. Дяченко // *Проблеми збереження та відновлення історичної пам'яті* : тези доп. третьої наук. конф. з питань музеєзнавства та іст. краєзнавства, 23–24 трав. 1995 р. / М-во культури України, Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1995. — С. 11–12.

63. Духовные производительные силы общества : по поводу заметок историка-экономиста о духовной культуре / Николай Дьяченко, Эрнст Лортикян // *Бизнес информ.* — 1995. — № 39/40. — С. 7. — Рец. на ст.: Четыре тезиса о духовной культуре / Николай Уперенко // *Бизнес информ.* — 1995. — № 39/40. — С. 4–7.

1996

64. Успадкування в культурі як проблема в філософській думці України (XIX — поч. XX ст.) / М. В. Дяченко // *Культура України* : зб. ст. / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1996. — Вип. 3. — С. 10–20.

65. Успадкування як феномен соціокультурного розвитку / М. В. Дяченко // *Культура України: історія і сучасність* : матеріали Всеукр. наук.-теорет. конф., 19–20 листоп. 1996 р. / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1996. — С. 9.

1997

66. О методологических принципах «Философии хозяйства» С. Н. Булгакова / Н. В. Дяченко // *Структурні зміни та інвестиційні проблеми української економіки* : матеріали третього конгр. / Міжнар. укр. екон. асоц. — Київ, 1997. — С. 127–129.

67. Проблема культурного успадкування в західноєвропейській філософії ХХ ст. / М. В. Дяченко // *Культура України* : зб. ст. / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. ін-т культури. — Харків, 1997. — Вип. 4. — С. 30–39.

1998

68. С. М. Булгаков про філософські основи теорії господарства / М. В. Дяченко // *Історія нар. госп-ва та екон. думки України* : міжвід. зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т економіки. — Київ ; Тернопіль, 1998. — Вип. 30. — С. 201–208.

1999

69. Вчера и сегодня : Академии культуры — 70! / Н. В. Дяченко // *Слово ветерана*. — 1999. — 2 окт. — С. 2.

70. Простір і час фольклорних світів: пам'ять генерацій / М. В. Дяченко, О. С. Частник // *Філосо. думка*. — 1999. — № 1/2. — С. 64–82.

2000

71. Західноєвропейська філософія (кінець XVI — початок XVIII ст.) / М. В. Дяченко // *Філософія* : підручник / [авт. кол.: Андрущенко В. П. та ін. ; за заг. ред. М. І. Горлача, В. Г. Кременя, В. К. Рибалка]. — Харків, 2000. — Розд. 1 : Різноманітність типів філософії: генеза та сучасність, гл. 7. — С. 158–177.

72. Проблеми культурної консолідації людства / М. В. Дяченко // *Культура України* : зб. наук. пр. / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2000. — Вип. 6 : Мистецтвознавство. — С. 12–17.

73. Успадкування в культурі і культурна творчість / М. В. Дяченко // *Культура України* : зб. наук. пр. / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2000. — Вип. 7 : Мистецтвознавство. — С. 39–45.

2001

74. Айзенштадт Валерій Кінович / М. В. Дяченко // *Енциклопедія Сучасної України* / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Координац. бюро Енциклопедії Сучасної України. — Київ, 2001. — Т. 1. — С. 234.

75. Асєєв Георгій Георгійович / М. В. Дяченко // *Енциклопедія Сучасної України* / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Координац. бюро Енциклопедії Сучасної України. — Київ, 2001. — Т. 1. — С. 234.

76. Л. М. Толстой і проблеми культурного прогресу людства / М. В. Дяченко // *Вісн. Харків. держ. акад. культури* : зб. наук. пр. — Харків, 2001. — Вип. 6. — С. 25–34.

77. Схід–Захід: проблеми культурних взаємовпливів (з історії культурологічної думки) / М. В. Дяченко // *Вісн. Харків. держ. акад. культури* : зб. наук. пр. — Харків, 2001. — Вип. 8. — С. 21–27.

78. Уроки Ф. Достоєвського: культурні зв'язки в системі «Схід–Захід» / М. В. Дяченко // *Культура України* : зб. наук. пр. / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2001. — Вип. 8 : Мистецтвознавство. — С. 25–31.

2002

79. Духовная жизнь как социокультурный феномен / Н. В. Дьяченко // *Духовна культура в інформаційному суспільстві* : матеріали міжнар. наук.-теорет. конф., 24–25 січ. [2002 р.] / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2002. — С. 5–7.

80. Духовная жизнь общества / [Н. В. Дьяченко, И. В. Степаненко] // *Социальная философия* : учебник / [авт. кол.: Андрущенко В. П. и др.] ; под общ. ред. В. П. Андрущенко, Н. И. Горлача. — Киев ; Харьков, 2002. — Гл. 6. — С. 366–384.

81. Общественное сознание и его роль в жизни общества / [Н. В. Дьяченко, И. В. Степаненко] // Социальная философия : учебник / [авт. кол.: Андрущенко В. П. и др.] ; под общ. ред. В. П. Андрущенко, Н. И. Горлача. — Киев ; Харьков, 2002. — Гл. 8. — С. 405–424.

82. Проблема культурологічних взаємовпливів в системі схід – слов'янство – захід (з історії культурологічної думки) / Дяченко М. В. // Мистецтвознавчі аспекти славістики : зб. наук. пр. : [до XIII Міжнар. з'їзду славістів] / Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. — Київ, 2002. — С. 4–9. — (Наукові записки культурологічного семінару ; вип. 2).

83. Проблеми методології соціокультурного успадкування в німецькій класичній філософії / М. В. Дяченко // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2002. — Вип. 10 : Мистецтвознавство. Філософія. — С. 11–19.

84. Проблеми національно-культурного визначення українського народу у філософській думці XIX — початку XX століть / Микола Дяченко // Записки Наук. т-ва ім. Т. Г. Шевченка. — Львів, 2002. — Т. 243 : Праці історично-філософської секції. — С. 228–237.

85. Развитие философской мысли в Западной Европе (XVI–XVIII вв.) / Н. В. Дьяченко // История философии : учеб. для высшей школы / [авт. кол.: Волович В. И. и др. ; под общ. ред. Н. И. Горлача, В. Г. Кременя, В. К. Рыбалко]. — Харьков, 2002. — Разд. 2 : Философия Западной Европы, гл. 4. — С. 317–349.

86. Схід–Захід: проблеми культурних взаємовпливів (з історії культурологічної думки) / М. В. Дяченко // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2002. — Вип. 9 : Мистецтвознавство. — С. 4–9.

2003

87. Соціокультурне успадкування: поступ, динаміка, ритм (з історії західноєвропейської філософської думки нового часу) / М. В. Дяченко // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2003. — Вип. 12 : Філософія культури. Мистецтвознавство. — С. 4–11.

88. Феномен «омасовлення» культури в інтерпретації Х. Ортеги-і-Гассета / М. В. Дяченко // Соціокультурні комунікації в інформаційному суспільстві : матеріали міжнар. наук. конф., 21–22 листоп. 2003 р. / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2003. — С. 5–7.

89. Філософські виміри культури / М. В. Дяченко // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2003. — Вип. 11 : Мистецтвознавство. Філософія. — С. 4–11.

2004

90. Бутько Тетяна Василівна / М. В. Дяченко // Енциклопедія Сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Координац. бюро Енциклопедії Сучасної України. — Київ, 2004. — Т. 3. — С. 662–663.

91. Духовне життя як соціокультурний феномен / М. В. Дяченко // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2004. — Вип. 14 : Мистецтвознавство. Філософія. — С. 11–19.

92. Нове покоління навчальної літератури / Микола Дяченко // Вісн. Кн. палати. — 2004. — № 1. — С. 26–27. — Рец. на кн.: Практикум із філософії : навч. посіб. / Сухина В. Ф., Кислюк К. В. — 2-ге вид., перероб. і допов. — Харків : Фолио, 2001. — 430 с. ; Релігієзнавство : навч. посіб. / Кислюк К. В., Кучер О. М. — 3-тє вид., перероб. і допов. — Київ : Кондор, 2003. — 625 с. ; Риторика : навч. посіб. / Чибісова Н. Г., Тарасова О. І. — Київ : Центр навч. літ., 2003. — 228 с. ; Історія української філософії : підручник / Горський В. С., Кислюк К. В. — Київ : Либідь, 2004. — 271 с.

93. [Рецензія] / М. Дяченко // Філософ. думка. — 2004. — № 1. — С. 137–139. — Рец. на кн.: Практикум по філософії / Сухина В. Ф., Кислюк К. В. — Харьков : Фолио, 2001. — 430 с.

2005

94. Вовченко Ірина Олександрівна / М. В. Дяченко // Енциклопедія Сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. — Київ, 2005. — Т. 4. — С. 687.

95. Релігійно-екзистенціальна діалектика культури М. О. Бердяєва / М. В. Дяченко // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2005. — Вип. 16 : *Мистецтвознавство. Філософія.* — С. 44–48.

2006

96. Гордєєв Сергій Іванович / М. В. Дяченко // *Енциклопедія Сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України.* — Київ, 2006. — Т. 6. — С. 237.

97. Життя і культура / М. В. Дяченко // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2006. — Вип. 17 : *Мистецтвознавство. Філософія.* — С. 10–19.

2007

98. *Культурологія і соціальні комунікації — нові галузі наукових досліджень в Україні : [перелік спеціальностей і проблематика досліджень за галузями науки «культурологія» і «соціальні комунікації»] / [авт.-розроб.: І. О. Давидова, М. В. Дяченко, В. О. Ільганаєва, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, Н. М. Кушнарєнко, С. В. Потрашков, В. М. Ряполов, А. А. Соляник, Л. В. Стародубцева, Л. Г. Тишевська, О. О. Тортіка, В. М. Шейко] // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр.* — Харків, 2007. — Вип. 19. — С. 204–215.

2009

99. *Хозяйственно-экономические аспекты мировоззрения Н. А. Бердяева / Дьяченко Николай Васильевич, Остропольская Зоя Николаевна // Социальная экономика.* — 2009. — № 2. — С. 78–86.

2010

100. *Людина, сенс її буття та проблема щастя : (світоглядні ідеї у філософії Б. Паскаля та Ж. О. Ламетрі) / М. В. Дяченко // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури, [Акад. мистецтв України, Ін-т культурології].* — Харків, 2010. — Вип. 29. — С. 67–76.

101. *Філософська поетика М. Пришвіна / М. В. Дяченко // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, [Акад. мистецтв України, Ін-т культурології].* — Харків, 2010. — Вип. 32. — С. 32–40.

2011

102. Х. Л. Борхес: філософсько-поетична картина світу / М. В. Дяченко // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2011. — Вип. 34. — С. 21–31.

103. Японська поезія: філософські мотиви / М. В. Дяченко // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2011. — Вип. 35. — С. 66–79.

2012

104. А. Фет як поет і мислитель / М. В. Дяченко // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2012. — Вип. 38. — С. 17–31.

105. Поетичний космізм Ф. Тютчева / М. В. Дяченко // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2012. — Вип. 37. — С. 25–33.

106. Тема мандрівництва в поезії С. Єсеніна / М. В. Дяченко // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2012. — Вип. 39. — С. 52–61.

107. Філософсько-естетичні мотиви у творчості Т. Шевченка / М. В. Дяченко // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2012. — Вип. 36. — С. 14–31.

2013

108. Гімн вічності: філософська поетика Ронсара / М. В. Дяченко // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2013. — Вип. 40. — С. 67–75.

109. Філософсько-поетична картина світу Омара Хайяма (стаття перша) / М. В. Дяченко // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2013. — Вип. 41. — С. 56–70.

110. Філософсько-поетична картина світу Омара Хайяма : (стаття друга) / М. В. Дяченко // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2013. — Вип. 43. — С. 49–62.

2014

111. Гафур Гулям про філософсько-поетичні виміри часу / М. В. Дяченко // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2014. — Вип. 45. — С. 54–62.

112. Уолт Уїтмен: філософсько-поетичні етюди оптимізму (стаття перша) / М. В. Дяченко // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2014. — Вип. 47. — С. 23–31.

113. Філософсько-етичні мотиви в романі І. О. Гончарова «Обломов»: цивілізаційний вимір / М. В. Дяченко // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2014. — Вип. 44. — С. 33–43.

2015

114. Уолт Уїтмен: філософсько-поетичні етюди оптимізму (стаття друга) / М. В. Дяченко // *Культура України. Серія: Культурологія : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2015. — Вип. 48. — С. 40–51.

2016

115. Етична парадигма давньоримських стоїків / М. В. Дяченко // *Культура України. Серія: Культурологія : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2016. — Вип. 52. — С. 19–28.

116. Кушнарєнко Наталя Миколаївна : [бібліограф, документознавець] / М. В. Дяченко // *Енциклопедія Сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Т. Шевченка, Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України.* — Київ, 2016. — Т. 16. — С. 333.

117. Розмисли Епіктета про розумне і добродійне життя / М. В. Дяченко // *Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (24–25 листоп. 2016 р.) / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології.* — Харків, 2016. — С. 55–56.

118. Тема мандрювання у філософсько-поетичних роздумах П. В'яземського / М. В. Дяченко // *Вісн. Харків. держ. акад. культури. Серія: Соціальні комунікації : зб. наук. пр.* — Харків, 2016. — Вип. 48. — С. 122–136.

119. Філософсько-поетичні рефлексії Є. Винокурова / М. В. Дяченко // *Культура України. Серія: Мистецтвознавство : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2016. — Вип. 53. — С. 277–290.

120. Фундаментальне осмислення історії сценічного мистецтва (історіографічно-поняттєвий дискурс) / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко, М. В. Дяченко // *Культура України. Серія: Мистецтвознавство : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2016. — Вип. 54. — С. 364–368. — Рец. на кн.: *Дискурс про театр : історіографічний словничок / Клековкін О. Ю.* — Київ : Арт Економі, 2016. — 136 с.

2017

121. Етичний раціоналізм Епиктета / М. В. Дяченко // *Вісн. Харків. держ. акад. культури. Серія: Соціальні комунікації : зб. наук. пр.* — Харків, 2017. — Вип. 51. — С. 53–60.

122. Римські стоїки про місце й роль філософії в житті людини / М. В. Дяченко // *Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (23–24 листоп. 2017 р.) / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології.* — Харків, 2017. — С. 52–53.

123. Сенека про роль філософії в самовихованні особистості / М. В. Дяченко // *Вісн. Харків. держ. акад. культури. Серія: Соціальні комунікації : зб. наук. пр.* — Харків, 2017. — Вип. 50. — С. 67–75.

124. Тема життя і смерті в етичній філософії Сенеки / М. В. Дяченко // *Культура України. Серія: Культурологія : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2017. — Вип. 55. — С. 81–89.

125. Тема людської долі в етичній філософії Сенеки / М. В. Дяченко // *Культура України. Серія: Культурологія : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2017. — Вип. 58. — С. 33–41.

2018

126. Марк Аврелій: розмисли про розумну душу / М. В. Дяченко // *Культура України. Серія: Культурологія : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2018. — Вип. 62. — С. 42–51.

127. Митець, яким пишається академія / М. В. Дяченко // Гордеев Сергій Іванович : біобібліогр. покажч. : (до 70-річчя від дня народж., 50-річчя творчої та 40-річчя пед. діяльності) / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Бібліотека ; [уклад.: С. В. Євсеєнко, О. М. Левченко, О. С. Хижна, Т. О. Шикаленко ; наук. ред. Т. О. Шикаленко]. — Харків, 2018. — С. 14–17. — (Видатні педагоги Харківської державної академії культури).

128. Роздуми Сенеки і Ламетрі про щасливе життя / М. В. Дяченко // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (22–23 листоп. 2018 р.) / М-во освіти і науки України, М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України. — Харків, 2018. — С. 54–55.

129. Розмисли Епіктета про істинну свободу / М. В. Дяченко // Культура України. Серія: Культурологія : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2018. — Вип. 60. — С. 31–39.

2019

130. Нассім Талеб про межі і стратегії людського пізнання / М. В. Дяченко // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (21–22 листоп. 2019 р.) / М-во освіти і науки України, М-во культури, молоді та спорту України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України. — Харків, 2019. — С. 47–48.

131. Образ буття-ріки в роздумах Марка Аврелія / М. В. Дяченко // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури, молоді та спорту України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2019. — Вип. 65. — С. 9–17.

132. Роздуми Епікура, Сенеки і Ламетрі про щасливе життя / М. В. Дяченко // Культура України. Серія: Культурологія : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2019. — Вип. 64. — С. 18–30.

2020

133. Дяченко М. В. Настанова «Будь подібним до скелі» в етичній парадигмі римських стоїків / М. В. Дяченко // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури, молоді та спорту України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2020. — Вип. 67. — С. 9–17.

2021

134. Дяченко М. Інтелігенція та влада в Україні: історико-культурологічний аналіз малодосліджених проблем / Микола Дяченко // Вісн. Кн. палати. — 2021. — № 1. — С. 21–24. — Рец. на кн.: Інтелігенція і влада в часи Української революції 1917–1921 років : монографія / Шейко В. М. — Харків : ХДАК, 2020. — 474 с.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

1975

135. Плани семинарских занятий и методические советы по курсу диалектического материализма / Харьк. гос. ин-т культуры ; сост.: В. В. Гаряев, Г. Я. Мамалуй, Л. Н. Григоренко, Н. В. Дьяченко. — Харьков, 1975. — 36 с.

1977

136. Плани семинарских занятий и методические советы по курсу диалектического материализма / Харьк. гос. ин-т культуры ; сост.: Н. В. Дьяченко, В. В. Гаряев. — Харьков, 1977. — 59 с.

137. Плани семинарских занятий и методические советы по курсу исторического материализма / Харьк. гос. ин-т культуры ; сост.: В. В. Гаряев, Н. В. Дьяченко, Л. Н. Григоренко, Е. В. Левченко. — Харьков, 1977. — 39 с.

1979

138. Плани семинарских занятий по курсу диалектического материализма / Харьк. гос. ин-т культуры ; сост.: К. Н. Лойко, Н. В. Дьяченко. — Харьков, 1979. — 36 с.

1980

139. Методические указания к изучению темы «Закон отрицания отрицания» в курсе диалектического материализма / Харьк. гос. ин-т культуры ; сост. Н. В. Дьяченко. — Харьков, 1980. — 21 с.

1983

140. Методические рекомендации по комплексной системе управления качеством подготовки специалистов. Работа с абитуриентами. Основные виды учебной работы студентов / Б. П. Ищенко, В. К. Удалова, Н. В. Дьяченко, А. Н. Хропач, Э. Л. Лортикян, Н. Д. Рябченко, Л. В. Анучина, Е. А. Бортник, А. В. Кисель ; Харьк. гос. ин-т культуры. — Харьков, 1983. — 37 с.

1985

141. Организация научно-исследовательской работы студентов : метод. разработ. в помощь студентам / М-во культуры УССР, Харьк. гос. ин-т культуры ; сост.: Н. В. Дьяченко, Н. Н. Кушнарченко. — Харьков, 1985. — 34 с.

1986

142. Организация научно-исследовательской и художественно-творческой работы студентов вузов культуры и искусств : рекомендации организаторам НИРС / Н. В. Дьяченко, Н. Н. Кушнарченко ; Моск. гос. ин-т культуры. — М., 1986. — 36 с.

1987

143. XXVII съезд КПСС о развитии социалистической культуры, обогащении духовного мира человека : пример. учеб. план, программа и метод. рекомендации для семинаров политинформаторов по вопр. культуры и коммунист. морали на 1987–1988 учеб. год (II год обучения) / Н. В. Дьяченко, В. С. Бакиров ; Дом полит. просвещения Харьк. обкома Компартии Украины. — Харьков, 1987. — 64 с.

1990

144. Философия : планы семин. занятий и метод. указания к ним : для студентов заоч. отд-ния / М-во культуры УССР, Харьк. гос. ин-т культуры ; сост.: Н. В. Дьяченко, В. У. Чепелев. — Харьков, 1990. — 20 с.

1991

145. Философия : планы семин. занятий / М-во культуры УССР, Харьк. гос. ин-т культуры ; сост.: Н. В. Дьяченко, Е. В. Левченко, К. Н. Лойко, Г. Я. Мамалуй, А. В. Пшинка, С. В. Рудим, В. У. Чепелев. — Харьков, 1991. — 40 с.

1996

146. Плани семінарських занять та методичні вказівки з курсу «Філософія» / Харків. держ. ін-т культури ; [уклад.: М. В. Дяченко, Є. В. Левченко, Г. Я. Мамалуй, В. У. Чепелев]. — Харків, 1996. — 33 с.

1997

147. Плани семінарських занять та методичні вказівки з курсу «Філософія». Ч. 2 / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. ін-т культури ; [уклад.: М. В. Дяченко, Є. В. Левченко, Г. Я. Мамалуй]. — Харків, 1997. — 23 с.

1998

148. Історія філософії : програма курсу / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури, Каф. філософії та політології ; [уклад. М. В. Дяченко]. — Харків : ХДАК, 1998. — 27 с.

149. Логіка : навч.-метод. матеріали з курсу / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури, Каф. філософії та політології ; [уклад.: М. В. Дяченко, Т. С. Стоцька]. — Харків : ХДАК, 1998. — 16 с.

150. Філософія : метод. матеріали з курсу / Харків. держ. акад. культури, Каф. філософії та політології ; [уклад. М. В. Дяченко]. — Харків : ХДАК, 1998. — 120 с.

2001

151. Соціологія : метод. матеріали з курсу / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури ; [уклад.: Дяченко М. В., Сипко О. С.]. — Харків : ХДАК, 2001. — 53 с.

152. Філософія : метод. матеріали з курсу / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури, Каф. філософії та політології ; [уклад.: Дяченко М. В., Левченко Є. В., Мамалуй Г. Я., Лисенкова В. В.]. — Харків : ХДАК, 2001. — 99 с.

2003

153. Історія філософії : програма курсу / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури, Каф. філософії та політології ; [уклад.: М. В. Дяченко, Г. Я. Мамалуй, В. В. Лисенкова] — Харків : ХДАК, 2003. — 42 с.

154. Логіка : навч.-метод. матеріали до курсу / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури, Каф. філософії та політології ; [уклад.: М. В. Дяченко, Т. С. Стоцька]. — Харків : ХДАК, 2003. — 24 с.

155. Логіка : програма курсу / М-во культури і мистецтв України, Харків. держ. акад. культури, Каф. філософії та політології ; [уклад.: М. В. Дяченко, Т. С. Стоцька]. — Харків : ХДАК, 2003. — 9 с.

2005

156. Філософія : навч.-метод. матеріали до курсу / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури, Каф. філософії та політології ; [уклад.: М. В. Дяченко, Г. Я. Мамалуй, В. В. Лисенкова, Ю. О. Азарова]. — Харків : ХДАК, 2005. — 36 с.

157. Філософія : програма курсу / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури, Каф. філософії та політології ; [уклад.: М. В. Дяченко, Г. Я. Мамалуй, Ю. О. Азарова, В. В. Лисенкова]. — Харків : ХДАК, 2005. — 21 с.

2007

158. Філософія : програма та навч.-метод. матеріали до курсу для студентів заоч. форми навчання / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури, Каф. філософії та політології ; [уклад.: М. В. Дяченко, В. В. Лисенкова, Г. Я. Мамалуй, А. Т. Щедрін]. — Харків : ХДАК, 2007. — 41 с.

2008

159. Програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.01 — теорія та історія культури (галузь науки — культурологія) : проект / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортіка, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська ; під наук. ред. В. М. Шейка] // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — Спецвип. 21 : Культурологія : зб. проектів програм кандидатів іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 8–44.

160. Програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.01 — теорія та історія культури (галузь науки — філософські науки) : проект / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортіка, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська ; під наук. ред. В. М. Шейка] // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — Спецвип. 21 : Культурологія : зб. проектів програм кандидатів іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 45–64.

161. Програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.01 — теорія та історія культури (галузь науки — мистецтвознавство) : проект / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортіка, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська ; під наук.

ред. В. М. Шейка] // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — Спецвип. 21 : Культурологія : зб. проектів програм кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 65–93.

162. Програма кандидатського іспиту зі спеціальності — світова культура і міжнародні культурні зв'язки (галузь науки — культурологія) : проект / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортіка, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська ; під наук. ред. В. М. Шейка] // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — Спецвип. 21 : Культурологія : зб. проектів програм кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 94–141.

163. Програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.04 — українська культура (галузь науки — культурологія) : проект / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортіка, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська ; під наук. ред. В. М. Шейка] // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — Спецвип. 21 : Культурологія : зб. проектів програм кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 142–155.

164. Програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.05 — музеєзнавство. Пам'яткознавство (галузь науки — культурологія) : проект / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортіка, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська ; під наук. ред. В. М. Шейка] // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — Спецвип. 21 : Культурологія : зб. проектів програм кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 156–177.

165. Програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.05 — музеєзнавство. Пам'яткознавство (галузь науки — історичні науки) : проект / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортіка, С. В. Потрашков,

М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська ; під наук. ред. В. М. Шейка] // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — Спецвип. 21 : Культурологія : зб. проектів програм кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 178–204.

166. Програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.05 — музеєзнавство. Пам'яткознавство (галузь науки — мистецтвознавство) : проект / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортіка, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська ; під наук. ред. В. М. Шейка] // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — Спецвип. 21 : Культурологія : зб. проектів програм кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 205–224.

167. Програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.06 — прикладна культурологія, культурні практики (галузь науки — культурологія) : проект / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортіка, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська ; під наук. ред. В. М. Шейка] // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — Спецвип. 21 : Культурологія : зб. проектів програм кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 226–240.

168. Робоча програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.01 — теорія та історія культури (галузь науки — мистецтвознавство) / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури ; [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева]. — Харків : ХДАК, 2008. — 33 с.

169. Робоча програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.01 — теорія та історія культури (галузь науки — філософські науки) / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури ; [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева]. — Харків : ХДАК, 2008. — 23 с.

170. Типова програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.01 — теорія та історія культури (культурологія) / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортіка, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська ; під наук. ред. В. М. Шейка] // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — Спецвип. 24 : Культурологія : зб. типових програм кандид. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 8–48.*

171. Типова програма кандидатського іспиту зі спеціальності — теорія та історія культури (галузь науки — мистецтвознавство) / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортіка, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська ; під наук. ред. В. М. Шейка] // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — Спецвип. 24 : Культурологія : зб. типових програм кандид. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 49–78.*

172. Типова програма кандидатського іспиту зі спеціальності — світова культура і міжнародні культурні зв'язки (культурологія) / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортіка, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська ; під наук. ред. В. М. Шейка] // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — Спецвип. 24 : Культурологія : зб. типових програм кандид. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 80–126.*

173. Типова програма кандидатського іспиту зі спеціальності — українська культура (культурологія) / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортіка, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська ; під наук. ред. В. М. Шейка] // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — Спецвип. 24 : Культурологія : зб. типових програм кандид. іспитів для аспірантів і здобувачів. — С. 128–140.*

174. Типова програма кандидатського іспиту зі спеціальності — музеєзнавство. Пам'яткознавство (культурологія) / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортіка, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська ; під наук. ред. В. М. Шейка] // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2008. — Спецвип. 24 : *Культурологія : зб. типових програм кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів.* — С. 142–164.

175. Типова програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.05 — музеєзнавство. Пам'яткознавство (мистецтвознавство) / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортіка, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська ; під наук. ред. В. М. Шейка] // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2008. — Спецвип. 24 : *Культурологія : зб. типових програм кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів.* — С. 165–184.

176. Типова програма кандидатського іспиту зі спеціальності — прикладна культурологія, культурні практики (культурологія) / [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева, О. О. Тортіка, С. В. Потрашков, М. М. Каністратенко, О. В. Кравченко, О. А. Гаврюшенко, В. М. Ряполов, Л. Г. Тишевська ; під наук. ред. В. М. Шейка] // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2008. — Спецвип. 24 : *Культурологія : зб. типових програм кандидат. іспитів для аспірантів і здобувачів.* — С. 186–202.

2010

177. Філософія : програма та навч.-метод.-матеріали до курсу / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури, Каф. філософії та політології ; [уклад.: М. В. Дяченко, К. В. Кислюк, В. В. Лисенкова, Г. Я. Мамалуй, В. Г. Шадурський, А. Т. Щедрін]. — Харків : ХДАК, 2010. — 70 с.

2011

178. Історія філософії : програма курсу та навч.-метод. матеріали / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Каф. філософії та політології ; [уклад.: М. В. Дяченко, А. Т. Щедрін, Г. Я. Мамалуй, В. В. Лисенкова]. — Харків : ХДАК, 2011. — 109 с.

179. Робоча програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.01 — теорія та історія культури (галузь науки — мистецтвознавство) / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури ; [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева ; під наук. ред. В. М. Шейко]. — 2-ге вид., перероб. і допов. — Харків : ХДАК, 2011. — 36 с.

180. Робоча програма кандидатського іспиту зі спеціальності 26.00.01 — теорія та історія культури (галузь науки — філософські науки) / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури ; [уклад.: В. М. Шейко, М. В. Дяченко, Л. В. Стародубцева ; під наук. ред. В. М. Шейка]. — 2-ге вид., перероб. і допов. — Харків : ХДАК, 2011. — 31 с.

2018

181. Історія середньовічної філософії та філософії ранньомодерної доби [Електронний ресурс] : робоча програма навч. дисципліни, освіт. програма «Фундамент. та прикладна культурологія» першого рівня вищ. освіти, галузь знань 03 «Гуманітар. науки», спец. 034 «Культурологія», ф-т культурології / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Каф. філософії та політології ; [розроб.: Дяченко М. В., Шолуха Н. Є.]. — Харків : ХДАК, 2018. — 11 с. — Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/electronic-catalog.html>. — Назва з екрана.

182. Історія філософії XIX–XX ст. [Електронний ресурс] : робоча програма навч. дисципліни, освіт. програма «Фундамент. та прикладна культурологія» першого рівня вищ. освіти, галузь знань 03 «Гуманітар. науки», спец. 034 «Культурологія», ф-т культурології / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Каф. філософії та політології ; [розроб.: Дяченко М. В., Шолуха Н. Є.]. — Харків : ХДАК, 2018. — 11 с. — Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/electronic-catalog.html>. — Назва з екрана.

183. Філософія [Електронний ресурс] : робоча програма навч. дисципліни, освіт. програма «Бібл.-інформ. діяльність» першого рівня вищ. освіти, галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 029 «Інформ., бібл. та арх. справа», ф-т соц. комунікацій / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Каф. філософії та політології ; [розроб. Дяченко М. В.]. — Харків : ХДАК, 2018. — 12 с. — Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/electronic-catalog.html>. — Назва з екрана.

184. Філософія: теорія та методологія наукового пізнання [Електронний ресурс] : силабус навч. дисципліни, освіт.-наук. програма «Інформ., бібл. та арх. справа», спец. 029 «Інформ., бібл. та арх. справа», галузь знань 02 «Культура і мистецтво», ступінь вищ. освіти «Д-р філософії» / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т упр. та бізнесу, Каф. філософії та політології ; [склали: Дяченко Микола Васильович, Лисенкова Владлена Віталіївна]. — Харків : ХДАК, 2019. — 30 с. — Режим доступу: <http://195.20.96.242:5028/khk dak-xmlui/handle/123456789/604>. — Назва з екрана.

2. ДИСЕРТАЦІЇ, ВИКОНАНІ ПІД НАУКОВИМ КЕРІВНИЦТВОМ М. В. ДЯЧЕНКА

ДОКТОРСЬКІ ДИСЕРТАЦІЇ

185. Стародубцева Л. В. Пам'ять і забуття в історії ідей: мнемонічна герменевтика культури : автореф. дис. ... д-ра філос. наук : спец. 09.00.04 «Філосо. антропологія, філософія культури» / Стародубцева Лідія Володимирівна ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. — Харків, 2004. — 36 с.

186. Алфьорова З. І. Візуальне мистецтво кінця ХХ — початку ХХІ століття : автореф. дис. ... д-ра мистецтвознавства : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Алфьорова Зоя Іванівна ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — 40 с.

187. Щедрін А. Т. Культурологічно-релігійознавчі виміри «вторинної» міфотворчості : автореф. дис. ... д-ра культурології : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Щедрін Анатолій Трофимович ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — 40 с.

188. Кікоть А. А. Костюм в українській культурі: гендерні репрезентації : автореф. дис. ... д-ра культурології : спец. 26.00.04 «Укр. культура» / Кікоть Антоніна Андріївна ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2010. — 36 с.

189. Лисенкова В. В. Філософський спосіб життя: соціокультурні виміри : автореф. дис. ... д-ра філос. наук : спец. 09.00.04 «Філосо. антропологія, філософія культури» / Лисенкова Владлена Віталіївна ; М-во освіти і науки України, Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. — Харків, 2013. — 34 с.

190. Романюк О. І. Системні трансформації політичних режимів посткомуністичних країн : автореф. дис. ... д-ра політ. наук : [спец.] 23.00.02 «Політ. інститути та процеси» / Романюк Олександр Іванович ; Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. — Чернівці, 2013. — 42 с.

191. Божко Л. Д. Туризм у контексті глобалізаційних процесів: історико-культурологічний аспект : автореф. дис. ... д-ра культурології : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Божко Любов Дмитрівна ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2018. — 37 с.

КАНДИДАТСЬКІ ДИСЕРТАЦІЇ

192. Азарова Ю. О. Культуротворчі інтенції деконструкції Ж. Дерріда : автореф. дис. ... канд. філос. наук : [спец.] 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Азарова Юлія Олегівна ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2004. — 18 с.

193. Рябуха Н. О. Мініатюра як феномен музичної культури (на матеріалі фортепіанних творів українських композиторів кінця ХІХ — ХХ століть) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : [спец.] 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Рябуха Наталія Олександрівна ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2004. — 20 с.

194. Соколов В. Г. Парадигма культури у філософській спадщині О. І. Реріх та М. К. Реріха : автореф. дис. ... канд. філос. наук : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Соколов Владислав Георгійович ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2008. — 20 с.

195. Ситник О. Г. Лялька як символічний двійник людини: соціокультурні виміри : автореф. дис. ... канд. культурології : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Ситник Ольга Геннадіївна ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2009. — 17 с.

196. Насонова К. Ю. Феномен авторства в західноєвропейській художній культурі ХХ століття : автореф. дис. ... канд. культурології : [спец.] 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Насонова Катерина Юріївна ; Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2010. — 20 с.

3. РЕЦЕНЗУВАННЯ МОНОГРАФІЙ ТА НАВЧАЛЬНИХ ВИДАНЬ

197. Організація та методика науково-дослідної діяльності : програма курсу для аспірантів і здобувачів / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Каф. документознавства та книгознавства ; [розроб.: Кушнарєнко Н. М., Соляник А. А.]. — Харків : ХДАК, 2013. — 15 с.

198. Данильєн О. Г. Філософія : підручник / О. Г. Данильєн, О. П. Дзьобань ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. — Харків : Право, 2015. — 432 с.

199. Зборовец І. В. Одиночество Мирона Степняка : монографія / Ипполит Зборовец. — Харьков : Форт, 2015. — 121 с.

200. Тортика (Лобанова) М. В. Между молотом европейской модернизации и наковальной евразийских империй: миражи центризма в социал-демократической практике Болгарии и России (конец XIX — начало XX ст.) : монографія / М. В. Тортика (Лобанова) ; М-во культури України, Харьк. гос. акад. культури. — Харьков : ХГАК, 2015. — 793 с.

201. Пугач Б. Я. Научные школы Харьковского университета в микробиологии / Б. Я. Пугач. — Харьков : ХНУ им. В. Н. Каразина, 2016. — 276 с.

202. Шейко В. М. Наукова творчість у галузі культурології і мистецтвознавства : навч. посіб. / В. М. Шейко, Ю. П. Богущкий, Н. М. Кушнарєнко ; М-во освіти і науки України, Харків. держ. акад. культури, Ін-т культурології Нац. акад. мистецтв України. — Харків : ХДАК, 2016. — 329 с.

203. Данильєн О. Г. Філософія : підручник / О. Г. Данильєн, О. П. Дзьобань ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. — 2-ге вид., перероб. і допов. — Харків : Право, 2018. — 432 с.

204. Від філософії науки до постмодерних студій культури: кафедра теорії культури і філософії науки в новому тисячолітті : пам'яті проф. І. З. Цехмістра : колектив. монографія / за заг. ред. В. А. Суковатої, Д. В. Петренка. — Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразина, 2019. — 492 с.

205. Фундатори Харківської бібліотечної науково-освітньої школи : (до 90-річчя ХДАК) : колектив. монографія / [авт. кол.:

А. А. Соляник, В. М. Шейко, Н. М. Кушнарченко та ін.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків : ХДАК, 2019. — 75 с.

206. Данильян О. Г. Філософія : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. — 3-те вид., перероб. — Харків : Право, 2020. — 432 с.

207. Шейко В. М. Інтелігенція і влада в часи Української революції 1917–1921 рр. : монографія / В. М. Шейко ; Харків. держ. акад. культури. — Харків : ХДАК, 2020. — 474 с.

208. Шейко В. М. Культурологічні та мистецтвознавчі дослідження: теорія і методологія : навч. посіб. / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарченко ; М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури. — Харків : ХДАК, 2020. — 337 с.

4. ПРО ЖИТТЯ, НАУКОВУ І ТВОРЧУ ДІЯЛЬНІСТЬ М. В. ДЯЧЕНКА

2013

209. Дяченко Микола Васильович : біобібліогр. покажч. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Бібліотека ; [уклад.: С. В. Євсєнко, О. М. Левченко, О. С. Хижна ; наук. ред. Н. М. Кушнарченко]. — Харків : ХДАК, 2013. — 114 с. — (Видатні педагоги Харківської державної академії культури).

210. Рижанова А. О. Соціокультурні перспективи розвитку соціальної педагогіки в Україні та світі (назустріч 85-річчю Харківської державної академії культури) / А. О. Рижанова // Науковий часопис : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. — Київ ; Івано-Франківськ, 2013. — Серія 11 : Соціальна робота. Соціальна педагогіка, вип. 17, ч. 3. — С. 3–11.

*Про участь М. В. Дяченка у відкритті в ХДАК аспірантури
зі спеціальності 13.00.05 «Соціальна педагогіка» (с. 5).*

211. Шейко В. М. Відомий філософ, учений, педагог : [Микола Васильович Дяченко] / В. М. Шейко // Дяченко Микола Васильович : біобібліогр. покажч. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Бібліотека ; [уклад.: С. В. Євсєнко, О. М. Левченко, О. С. Хижна ; наук. ред. Н. М. Кушнарченко]. — Харків, 2013. — С. 7–14.

2014

212. Алжнев Ю. Б. До проблеми відродження традиційного народно-інструментального музикування / Ю. Б. Алжнев // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2014. — Вип. 45. — С. 261–267.

Згадується стаття М. В. Дяченка «Проблеми культурної консолідації людства» (2000).

213. Дяченко Микола Васильович // *Науковці України — еліта держави / [авт.-упоряд. Я. Білейчук ; редкол.: Шевченко В. П. та ін.].* — Київ, 2014. — Т. 3. — С. 156.

214. Зборовец І. Філософія географії в автобіографічеській прозі Н. В. Дьяченко / Зборовец І. // *Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв.* — Харків, 2014. — Вип. 1. — С. 18–23.

215. Каністратенко М. М. Внесок вчених Харківської державної академії культури у розробку теорії та практики музейництва в Україні : (до 25-річчя створення музейного відділення у ХДАК) / М. М. Каністратенко, В. С. Сітоленко // *Двадцяті Сумцовські читання : зб. матеріалів Всеукр. наук. конф. «Музеї у глобальному світі: інновації та збереження традицій», присвяч. 160-й річниці з дня народж. акад. Укр. акад. наук М. Ф. Сумцова, 18 квіт. 2014 р. / М-во культури і туризму України, Департамент культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. іст. музей.* — Харків, 2014. — С. 42–50.

Про внесок М. В. Дяченка в розробку наукової галузі «культурологія» (с. 47).

216. Кікоть А. А. Сучасні дослідження костюма: культурологічний підхід / А. А. Кікоть // *Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури.* — Харків, 2014. — Вип. 45. — С. 208–215.

Згадується монографія М. В. Дяченка «Філософські виміри культури» (с. 209, 212).

217. Шейко В. М. Підготовка фахівців музейної справи в ХДАК (1989–2014 рр.) / В. М. Шейко, М. М. Каністратенко, Н. М. Кушнарєнко // *Проблеми музеєзнавства, збереження та відновлення історичної пам'яті : матеріали всеукр. наук.-теорет.*

конф., 14–15 трав. 2014 р. / М-во культури України, Департамент культури і туризму Харків. облдержадмін., Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2014. — С. 82–84.

Про М. В. Дяченка як одного з розробників наукової галузі «культурологія» (с. 83).

218. Шейко В. М. Харківська державна академія культури напередодні ювілею / В. М. Шейко, М. М. Каністратенко, Н. М. Кушнарєнко // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. — Харків, 2014. — Вип. 45. — С. 57–68.

Про наукову школу М. В. Дяченка, яка функціонує в ХДАК (с. 63).

219. Шейко В. М. Харківська державна академія культури: досягнення та перспективи / В. М. Шейко, М. М. Каністратенко, Н. М. Кушнарєнко // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. — Харків, 2014. — Вип. 44. — С. 28–46.

Про М. В. Дяченка як лідера однієї з наукових шкіл ХДАК (с. 39).

2015

220. Зборовец І. В. Римские стоики в современном философском дискурсе / Зборовец І. В. // Вісн. Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв. [Серія]: Мистецтвознавство : [зб. наук. пр.]. — Харків, 2015. — № 7. — С. 106–111. — Рец. на кн.: Римские стоики: опыт прочтения: Сенека, Эпиктет, Марк Аврелий : монография / Н. В. Дьяченко. — Харьков, 2014. — 156 с.

221. Кафедра філософії та політології // Харківська державна академія культури : до 85-річчя з дня заснування : монографія / [авт. кол.: В. М. Шейко та ін.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2015. — С. 115–116.

Про діяльність кафедри на чолі з М. В. Дяченком.

222. Кушнарєнко Н. М. Періодичне видання в системі наукової комунікації: культурологічний вимір / Н. М. Кушнарєнко // Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. (26–27 листоп. 2015 р.) / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології. — Харків, 2015. — С. 124–127.

Про М. В. Дяченка як члена редколегії наукового збірника ХДАК «Культура України» (с. 126).

223. Микола Васильович Дяченко : професорський склад академії // Харківська державна академія культури : до 85-річчя з дня заснування : монографія / [авт. кол.: В. М. Шейко та ін.] ; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2015. — С. 28–29.

224. Праці викладачів та співробітників Харківської державної академії культури (2009–2013) : бібліогр. покажч. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Бібліотека ; [уклад.: С. В. Євсеєнко, О. М. Левченко, О. С. Хижна ; наук. ред. С. В. Євсеєнко]. — Харків, 2015. — С. 75–76.

2016

225. Бахтина С. А. Международная научная конференция «Слобожанские чтения» за сохранение национального культурного наследия / С. А. Бахтина // Традиційна культура в умовах глобалізації: родинні цінності і трансляція соціокультурного досвіду поколінь : матеріали наук.-практ. конф., 20–21 трав. 2016 р. / Департамент культури і туризму Харків. облдержадмін., Обл. орг.-метод. центр культури і мистецтва. — Харків, 2016. — С. 27–35.

Серед тих, хто підтримав заснування «Слобожанських читань», — М. В. Дяченко (с. 28).

226. Кушнарєнко Н. Біобібліографічні покажчики як засіб формування позитивного іміджу освітньо-наукового закладу / Наталя Кушнарєнко, Світлана Євсеєнко // Вісн. Кн. палати. — 2016. — № 9. — С. 48–52.

Згадується біобібліографічний покажчик «Дяченко Микола Васильович» (Харків, 2013).

227. Шейко В. М. Харківська державна академія культури: науково-періодична конотація / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко // Вісн. Харків. держ. акад. культури. Серія: Соціальні комунікації : зб. наук. пр. — Харків, 2016. — Вип. 49. — С. 8–25.

Про М. В. Дяченка як члена редколегії наукового збірника ХДАК «Культура України» (с. 17–19).

2017

228. Бренкач Я. С. Вступ до філософії Марка Аврелія / Бренкач Я. С. // Молодий вчений. — 2017. — № 4. — С. 114–118.

Про дослідження М. В. Дяченком етичної парадигми стоїків (с. 114, 115).

229. Кушнарєнко Н. М. Біобібліографічні покажчики серії «Видатні педагоги Харківської державної академії культури» як науковий інформаційно-аналітичний продукт / Кушнарєнко Наталя Миколаївна, Євсеєнко Світлана Василівна // Короленківські читання – 2016. Бібліотеки, архіви, музеї: інтеграція до світового наукового та історико-культурного простору : у 2 ч. : матеріали ХІХ Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 12 жовт. 2016 р. / М-во культури України, Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка, Харків. держ. акад. культури, Харків. обл. від-ня (філія) ВГО «Укр. бібл. асоц.». — Харків, 2017. — Ч. 1. — С. 229–239.

Серед видань серії названо біобібліографічний покажчик «Дяченко Микола Васильович» (Харків, 2013).

2018

230. Зборовец І. В. Успєваем ли мы просто жить? О новой книге украинского философа Н. В. Дьяченко / Зборовец І. В. // Традиції та новачії у вищій архітектурно-художній освіті : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв. — Харків, 2018. — Вип. 5. — С. 103–107. — Рец. на кн.: Просто жить : (философские очерки и эссе) / Н. В. Дьяченко. — Харьков, 2017. — 243 с.

231. Кислюк К. В. Українська ідентичність: історико-культурні ретроспективи та сучасні перспективи / Костянтин Кислюк // Філо. думка. — 2018. — № 3. — С. 48–65.

Про збереження популярності ментального стереотипу «хатнього космосу» (за М. Дяченко) (с. 55).

232. Кислюк К. В. Українська культура 1 чверті ХХІ ст.: повороти модернізаційних перетворень : монографія / К. В. Кислюк. — 2-ге вид., стер. — Київ : Кондор, 2018. — 195 с.

Висловлено подяку профєсору М. В. Дяченку за дружню підтримку та змістовну допомогу в роботі над книгою (с. 6); про популярність ментального стереотипу «хатній космос» (за М. Дяченко).

233. Шейко В. М. [Рецензія] / В. М. Шейко // Культура України. Серія: Мистецтвознавство : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2018. — Вип. 59. — С. 323–325. — Рец. на кн.: Просто жить : (философские очерки, эссе) / Н. В. Дьяченко. — Харьков : Изд. Александр Савчук, 2017. — 243 с.

2019

234. Дяченко Микола Васильович // Державні нагороди України. Кавалери та лауреати / [уклад. Болгов В. В.]. — Київ, 2019. — Т. 7. — С. 408.

235. Дяченко Микола Васильович // Почесні імена України — еліта держави / [редкол.: Пирожков С. І. та ін.]. — Київ, 2019. — Т. 5. — С. 159.

236. Кафедра філософії та політології // Харківська державна академія культури : до 90-річчя з дня заснування : монографія / [авт. кол.: В. Шейко та ін.]; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2019. — С. 151–154.

237. Ковнерова І. О. Філософія стоїцизму та римська «кримінологія» / І. О. Ковнерова // Мультиверсум : філос. альманах. — Київ, 2019. — Вип. 5/6. — С. 116–126.

Згадується монографія М. В. Дяченка «Римские стоики. Сенека, Эпиктет, Марк Аврелий: опыт прочтения» (Харків, 2014) (с. 117).

238. Микола Васильович Дяченко : професорський склад академії // Харківська державна академія культури : до 90-річчя з дня заснування : монографія / [авт. кол.: В. Шейко та ін.]; М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2019. — С. 45.

239. Суковата В. А. Экзистенциальное измерение в современной украинской культурологии: обзор последних работ Н. В. Дьяченко / Суковата В. А., Фісун К. Г. // Вісн. Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Серія: Теорія культури і філософія науки : [зб. наук. пр.]. — Харків, 2019. — Вип. 59. — С. 64–73. — Рец. на кн.: Римские стоики: Сенека, Эпиктет, Марк Аврелий. Опыт прочтения / Н. В. Дьяченко. — Харьков, 2014; Просто жить (филос. очерки и эссе) / Н. В. Дьяченко. — Харьков, 2017.

240. Чернявский Г. И. Из глубин памяти историка / Георгий Чернявский. — Харьков : Федорко, 2019. — 659 с.

Про М. В. Дяченка інформацію розміщено на с. 361.

241. Шейко В. Харківська державна академія культури: 90 років кращих традицій та новацій / Василь Шейко, Наталя Кушнарченко // Вища шк. — 2019. — № 11. — С. 50–67.

Про наукову школу М. В. Дяченка (с. 58).

242. Історія створення та функціонування спеціалізованої вченої ради Д 64.807.01 / [уклад. С. В. Євсеєнко] // Дисертації, захищені у спеціалізованих вчених радах Харківської державної академії культури : до 25-річчя створення спеціалізованих вчених рад : бібліогр. покажч. / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Бібліотека ; [уклад.: С. В. Євсеєнко, О. М. Левченко, О. С. Хижна ; наук. ред. Н. М. Кушнарєнко]. — Харків, 2020. — С. 29–36.

Про діяльність М. В. Дяченка у складі спеціалізованої вченої ради Д 64.807.01 (с. 30–36).

243. Шейко В. Концептосфера підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів у Харківській державній академії культури / Василь Шейко, Наталя Кушнарєнко // Вісн. Кн. палати. — 2020. — № 7. — С. 34–38.

Про М. В. Дяченка як голову спеціалізованої вченої ради Д 64.807.01 та лідера наукової школи ХДАК (с. 36).

244. Праці викладачів та співробітників Харківської державної академії культури (2014–2018) : бібліогр. покажч. / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Бібліотека ; [уклад.: С. В. Євсеєнко, О. М. Левченко, О. С. Хижна ; наук. ред. Н. М. Кушнарєнко ; бібліогр. ред. С. В. Євсеєнко]. — Харків, 2020. — С. 104–106.

245. Шейко В. М. Організація підготовки наукових і науково-педагогічних працівників у Харківській державній академії культури : вступ. слово ректора Харківської державної академії культури В. М. Шейка / В. М. Шейко // Культура та інформаційне суспільство XXI століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 23–24 квіт. 2020 р. / М-во освіти і науки України, Ін-т модернізації змісту освіти [та ін.]. — Харків, 2020. — С. 3–6.

Про М. В. Дяченка як голову спеціалізованої вченої ради Д 64.807.01 та лідера наукової школи ХДАК (с. 5, 6).

246. Шейко В. М. Спеціалізована вчена рада як колегіальний орган підготовки та атестації наукових і науково-педагогічних кадрів / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко, С. В. Євсеєнко // Дисертації, захищені у спеціалізованих вчених радах Харківської державної академії культури : до 25-річчя створення спеціалізованих вчених рад : бібліогр. покажч. / М-во культури та інформ. політики України,

Харків. держ. акад. культури, Бібліотека ; [уклад.: С. В. Євсеєнко, О. М. Левченко, О. С. Хижна ; наук. ред. Н. М. Кушнарєнко]. — Харків, 2020. — С. 5–28.

Про діяльність М. В. Дяченка у складі спеціалізованої вченої ради ХДАК Д 64.807.01 (с. 9–13, 26).

2021

247. Дяченко Микола Васильович [Електронний ресурс] : бібліометричний профіль вченого // Бібліометрика української науки. — Режим доступу:

http://nbuviar.gov.ua/bpnu/index.php?familie=%C4%FF%F7%E5%ED%E A%EE+%CC%E8%EA%EE%EB%E0+%C2%E0%F1%E8%EB%FC%E E%E2%E8%F7&ustanova=0&gorod=0&vidomstvo=%C2%F1%B3&napr yam=0&napryam_google=0&order=Google (дата звернення: 15.10.2021).

248. Дяченко Микола Васильович [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна електрон. енциклопедія. — Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D1%8F%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D0%9C%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B0_%D0%92%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D1%8C%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87 (дата звернення: 15.10.2021).

249. Микола Васильович Дяченко [Електронний ресурс] : профіль науковця // Google Scholar. — Режим доступу: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=UL17figAAAAJ&am p;hl=ru> (дата звернення: 16.10.2021).

250. Факультет аудіовізуального мистецтва [Електронний ресурс] : кафедра гуманітаристики та мистецтвознавства : Дяченко Микола Васильович : професор, доктор філософських наук // Харківська державна академія культури : сайт. — Режим доступу: <https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/avm/gm/dyachenko.html> (дата звернення: 16.10.2021).

251. Шейко В. Відомий філософ, учений, педагог (до 80-річчя з дня народження М. В. Дяченка) / Василь Шейко, Юрій Лощков, Наталя Кушнарєнко // Вісн. Кн. палати. — 2021. — № 9. *

252. Шейко В. М. Секрети концепцій — сенсу і змісту життя та пошуків його оптимізації / В. М. Шейко // Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2021. — Вип. 73. — С. 128–130. — Рец. на кн.: О філософії життя: думки, афоризми / Сенека Луцій Анней ; вступ. ст., сост. текста Н. В. Дяченко. — Харків : Изд. Александр Савчук, 2021. — 176 с.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- Адорно Т. (40)
Азарова Ю. О. 156, 157, 192
Айзенштадт В. К. (74)
Алжнєв Ю. Б. 212
Алфьорова З. І. 186
Андрущенко В. П. 22–25, 71,
80, 81
Анучина Л. В. 21, 35, 140
Асєєв Г. Г. (75)
- Бажан М. П.** 45, 46
Бакиров В. С. 143
Бахтина С. А. 225
Бердяєв М. О. (95), (99)
Білейчук Я. 213
Богущкий Ю. П. 202
Божко Л. Д. 191
Болгов В. В. 234
Бортник Е. А. 140
Борхєс Х. Л. (15), (102)
Бренкач Я. С. 228
Булгаков С. Н. (66), (68)
Буцько Т. В. (90)
- Васецкий Г. С.** 36
Винокуров Є. М. (119)
Вовченко І. О. (94)
Волкова С. І. 44
Волович В. І. 22–24, 85
Вяземский П. А. (15), (118)
- Гаврюшенко О. А. 159–167,
170–176
Гаряєв В. В. 135–137
Головченко Г. Т. 22–24
Гончаров І. О. (15), (113)
Горлач Н. І. 22–25, 71, 80, 81, 85
Горський В. С. (92)
- Григорєнко Л. Н. 135, 137
Гулям Г. (15), (111)
- Давидова І. О. 98
Данильян О. Г. 198, 203, 206
Державин Г. Р. (15)
Дерріда Ж. (192)
Дзьобань О. П. 198, 203, 206
Добрускин М. Е. 22, 23
Достоевський Ф. М. (78)
Драгоманов М. П. (57)
Дяченко М. В. 1–184, (185–252)
- Епідет** (16), (18), (117), (121)
(129), (220), (237), (239)
Епікур (132)
- Євсєєнко С. В.** 127, 209, 211,
224, 226, 229, 242, 244, 246
Єсенін С. (15), (106)
- Жилєнкова І. Н.** 22–24
- Заздравнова О. І. 22–24
Зборовец І. В. 199, 214, 220, 230
- Ищенко Б. П.** 140
- Ільганаєва В. О.** 98
- Каністратєнко М. М.** 11, 98,
159–167, 170–176, 215, 217–219
Кизима В. В. 8
Кисель А. В. 140
Кислюк К. В. (92), (93), 177,
231, 232
Кікоть А. А. 188, 216
Клековкін О. Ю. (120)

- Ковнерова І. О. 237
 Корнієнко А. П. 44
 Кравченко О. В. 98, 159–167, 170–176
 Кремень В. Г. 24, 71, 85
 Куліш П. О. (58)
 Кучер О. М. (92)
 Кушнарєнко Н. М. 10, 11, 39, 42, 48, 49, 51, 98, (116), 120, 141, 142, 197, 202, 205, 208, 209, 211, 217–219, 222, 226, 227, 229, 241–244, 246, 251
- Ламетрі Ж. О. (100), (128), (132)
 Левченко Е. В. 137, 145–147, 152
 Левченко О. М. 127, 209, 211, 224, 242, 244, 246
 Лисєнкова В. В. 152, 153, 156–158, 177, 178, 184, 189
 Логвинов С. Н. 8
 Лойко К. Н. 138, 145
 Лортикян Э. Л. 63, 140
 Лошков Ю. І. 251
- Мамалуй Г. Я. 135, 145–147, 152, 153, 156–158, 177, 178
 Марк Аврелий (16), (18), (126), (131), (220), (228), (237), (239)
 Маркузе Г. (40)
- Мірошников І. Я. 39
- Насонова К. Ю. 196
- Омар Хайям (15), (109), (110)
 Ортега-і-Гассет Х. (88)
 Остропольская З. Н. 99
- Парнюк М. А. 8
 Паскаль Б. (100)
 Петренко Д. В. (204)
 Пирожков С. І. 235
 Потрашков С. В. 98, 159–167, 170–176
 Пришвін М. М. (15), (101)
 Прокопенко І. Ф. 22–24
 Пшинка А. В. 145
 Пугач Б. Я. 201
- Реріх М. К. (194)
 Реріх О. І. (194)
 Рижанова А. О. 210
 Ронсар П. (15), (108)
 Рудим С. В. 145
 Рыбалко В. К. 22–25, 71, 85
 Рябуха Н. О. 193
 Рябченко Н. Д. 140
 Ряполов В. М. 98, 159–167, 170–176
- Сенека Л. А. (16), (18), 19, (123–125), (128), (132), (220), (237), (239), (252)
- Сипко О. С. 151
 Ситник О. Г. 195
 Сітоленко В. С. 215
 Сковорода Г. С. (55), (56)
 Соколов В. Г. 194
 Соляник А. А. 98, 197, 205
 Суковата В. А. 204, 239
 Стародубцева Л. В. 98, 159–176, 179, 180, 185
 Степаненко І. В. 80, 81
 Степняк М. А. (199)
 Стоцька Т. С. 149, 154, 155
 Сухіна В. Ф. (92), (93)

- Талєб Н. (130)
Тарасова О. І. (92)
Тишевська Л. Г. 98, 159–167,
170–176
Толстой Л. М. (76)
Тортика (Лобанова) М. В. 200
Тортика О. О. 98, 159–167, 170–
176
Тютчев Ф. І. (15), (105)
- Удалова В. К. 140
Уїтмен У. (15), (112), (114)
Уперенко Н. (63)
- Фет** А. (15), (104)
Фісун К. Г. 239
- Хижна О. С. 127, 209, 211, 224,
242, 244, 246
Хропач А. Н. 140
- Частник** О. С. 70
Чепелев В. У. 144–146
Чернявський Г. І. 240
Чибісова Н. Г. (92)
- Шадурський** В. Г. 177
Шевченко В. П. 213
Шевченко Т. Г. (15), (107)
Шейко В. М. 5, 10, 11, 21, 98,
(134), 159–176, 179, 180,
202, 205, 207, 208, 211, 217–
219, 221, 223, 227, 233, 236,
238, 241, 243, 245, 246, 251, 252
- Шикаленко Т. О. 127
Шолуха Н. Є. 181, 182
- Щедрін А. Т. 158, 177, 178, 187

ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК

- Буття людини 13, 14, 17, 19, 97, 113
– погляди Епікура 132
– погляди Ламетрі Ж. О. 100, 128, 132
– погляди Марка Аврелія 131
– погляди Паскаля Б. 100
– погляди Сенеки 128, 132
- Вічне (філос.) 15
- Господарства теорія
– погляди Бердяєва М. О. 99
– погляди Булгакова С. М. 66, 68
- Доля людини 17
– погляди Сенеки 19, 125
- Духовне життя суспільства 12, 63, 79, 80, 91, 97

- Душа
– погляди Марка Аврелія 126
- Життя і смерть
– погляди Сенеки 124
- Заклади культури
– бібліотеки 44
– клубні заклади 35
- Заперечення в діалектиці 7–9, 26, 28
– погляди Маркузе Г. 40
– погляди Адорно Т. 40
– погляди революційних демократів 36
– філософія німецька класична 6
- Заперечення в культурі 9
- Інтелігенція українська 134
- Історичні науки
– програми кандидатських іспитів 165
- Культура
– діалектика
– погляди Бердяєва М. О. 95
– духовна 50, 63, 97, 143
– масова
– погляди Ортеги-і-Гассета Х. 88
– українська
– погляди Драгоманова М. П. 57
- Культура і цивілізація
– погляди Куліша П. О. 58
- Культурна консолідація 72
- Культурна спадщина 5, 33, 37, 47, 52–54, 62
див. також Успадкування в культурі
- Культурна творчість 73
- Культурний прогрес 20
– погляди Достоевського Ф. М. 78
– погляди Толстого Л. М. 76
- Культурно-історичний процес 21
– погляди Достоевського Ф. М. 78

- Культурологія
– підготовка науково-педагогічних кадрів 98
– програми кандидатських іспитів 159, 162–164, 167, 170, 172–174, 176
- Логіка
– навчально-методичні матеріали 149, 154, 155
- Мистецтвознавство
– програми кандидатських іспитів 161, 166, 168, 171, 175, 179
- Міжкультурна взаємодія 77, 78, 82, 86
- Міфологія
– ірландська 70
– українська 70
- Наступність (філос.) 1, 2, 27, 28
– у культурі 9, 20
- Пізнання
– погляди Нассіма Талеба 130
- Покладання (філос.) 8
- Природність людини
– погляди Сковороди Г. С. 55, 56
- Римські стоїки
– етична парадигма 16, 18, 19, 115, 117, 121, 126, 128–129, 131–133
- Свобода
– погляди Епіктета 129
- Сенс життя 100
- Соціальні комунікації
– підготовка науково-педагогічних кадрів 98
- Соціологія
– навчально-методичні матеріали 151
– підручники та посібники 22–24
- Студенти 41, 140
– виховання 43
– інтернаціональне 37
– патріотичне 37

- культура мислення 30–32, 34, 38
- науково-дослідна робота 39, 42, 48, 49, 51
 - навчально-методичні матеріали 141, 142
- світогляд 29
- Суспільна свідомість 81
- Театр 120
- Тимчасове (філос.) 15
- Українська мова 59
- Український народ
 - національно-культурне визначення 84
- Український фольклор 70
- Успадкування 1, 2
 - у культурі 3, 4, 65, 73
 - філософська думка західноєвропейська 67, 87
 - філософська думка німецька класична 83
 - філософська думка українська 60, 61, 64
- Філософія
 - навчально-методичні матеріали 135–139, 144–148, 150, 152, 153, 156–158, 177, 178, 181–184
 - підручники 25
 - погляди римських стоїків 122, 123
- Філософія культури 12, 89
- Філософська думка
 - західноєвропейська 71, 85
 - українська 84
- Філософська поетика 15, 101–112, 114, 118, 119
- Філософські науки 92, 93
 - програми кандидатських іспитів 160, 169, 180
- Харківська державна академія культури 10, 11, 45, 46, 69
 - науково-педагогічні кадри 74, 75, 90, 94, 96, 116, 127
- Щастя 100, 128, 132

Зміст

Передмова.....	5
В. М. Шейко, Ю. І. Лошков, Н. М. Кушнарєнко Знання український учений, відомий філософ, педагог.....	7
В. В. Лисєнкова Талант мудрості і любові.....	14
1. Авторські праці М. В. Дяченка.....	17
Дисертації, автореферати дисертацій.....	17
Монографії, книги, депоновані рукописи.....	17
Підручники та навчальні посібники.....	19
Статті, тези доповідей, матеріали наукових конференцій..	20
Навчально-методичні матеріали.....	35
2. Дисертації, виконані під науковим керівництвом М. В. Дяченка.....	44
Докторські дисертації.....	44
Кандидатські дисертації.....	45
3. Рецензування монографій та навчальних видань.....	46
4. Про життя, наукову і творчу діяльність М. В. Дяченка.....	47
Іменний покажчик.....	55
Предметний покажчик.....	57

Довідкове видання
Серія «Видатні педагоги
Харківської державної академії культури»

ДЯЧЕНКО МИКОЛА ВАСИЛЬОВИЧ
Біобібліографічний покажчик

Укладачки:
Світлана Василівна Євсеєнко
Олена Миколаївна Левченко
Оксана Сергіївна Хижна

Науковий редактор
Василь Миколайович Шейко

Комп'ютерне верстання
Олена Миколаївна Левченко

Художнє оформлення
Олена Миколаївна Левченко

Підписано до друку 29.10.2021 Формат 60x84/16. Гарнітура «Times».

Папір офсет. Друк офсет. Ум. друк. арк. 3,54. Обл.-вид. арк. 3,6.

Наклад 100. Зам. № 2810

Харківська державна академія культури,
Бурсацький узвіз, 4, Харків, Україна, 61057
тел. +38(057) 731-27-83
bibliohdak@gmail.com

Віддруковано в друкарні
Тел.: